

BANK OCHRONY ŚRODOWISKA
SPÓŁKA AKCYJNA

**SPRAWOZDANIE ZARZĄDU
Z DZIAŁALNOŚCI
BANKU OCHRONY ŚRODOWISKA S.A.
W 2007 ROKU**

Warszawa, marzec 2008 r.

SPIS TREŚCI:

I. INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI BANKU	4
1. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ BANKU W 2007 R.	4
1.1. Sytuacja makroekonomiczna	4
1.2. Zdarzenia wewnętrzne mające wpływ na sytuację finansową Banku	6
1.3. BOŚ S.A. na tle sektora bankowego	8
2. PODSTAWOWY ZAKRES DZIAŁALNOŚCI BANKU	8
3. PODSTAWOWE PRODUKTY, USŁUGI I SFERY DZIAŁALNOŚCI BANKU	8
3.1. Informacje wstępne	8
3.2. Objasnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności	8
3.3. Działalność proekologiczna	8
3.4. Obsługa klientów detalicznych	9
3.5. Obsługa klientów korporacyjnych	11
3.6. Obsługa segmentu finansów publicznych	13
3.7. Obsługa funduszy ekologicznych	13
3.8. Rynek pieniężny i kapitałowy	13
3.9. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi	13
3.10. Bankowość inwestycyjna	14
3.10.1. Portfel inwestycyjnych kapitałowych papierów wartościowych	14
3.10.2. Organizacja niepublicznych emisji obligacji komunalnych dla samorządów terytorialnych	14
3.10.3. Organizacja niepublicznych emisji obligacji korporacyjnych	15
3.10.4. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów finansowych	15
4. GŁÓWNE RYNKI ZBYTU I UZALEŻNIENIE OD PARTNERÓW	15
4.1. Kanały dystrybucji	15
4.1.1. Sieć placówek Banku	15
4.1.2. Alternatywne kanały dystrybucji	15
4.2. Liczba obsługiwanych klientów, rachunków i kart płatniczych	16
4.3. Uzależnienie od partnerów	17
4.4. Koncentracja sektorowa i geograficzna	17
5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE I KAPITAŁOWE BANKU	18
5.1. Powiązania organizacyjne i kapitałowe	18
5.2. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne	18
5.2.1. Papiery wartościowe i instrumenty finansowe	18
5.2.2. Realizacja planu inwestycyjnego	18
5.3. Opis transakcji z podmiotami powiązanymi	19
5.3.1. Opis transakcji z jednostką zależną, tj.: Domem Maklerskim BOŚ S.A.	19
5.3.2. Opis transakcji z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	19
5.3.3. Informacje dotyczące kredytów i depozytów Członków Zarządu i Rady Nadzorczej BOŚ S.A. oraz członków ich rodzin	20
5.3.4. Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego BOŚ S.A.	20
6. INFORMACJE O UMOWACH BANKU	20
6.1. Umowy ubezpieczeniowe	20
6.2. Umowy współpracy lub kooperacji z Bankiem	21
6.3. Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru	24
6.4. Pozostałe umowy	24
6.5. Umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych	24
6.5.1. Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych	24
6.5.2. Pozostałe umowy z podmiotem uprawnionym do badań sprawozdań finansowych	25
6.5.3. Wynagrodzenie dla podmiotu uprawnionego do badań sprawozdań finansowych	25
II. WYNIKI FINANSOWE BANKU	26
1. BILANS BANKU	26
1.1. Aktywa i pasywa Banku, z punktu widzenia płynności	26
1.2. KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA BANKU RAZEM	26
1.2.1. Zmiany w strukturze kapitału własnego i zobowiązań Banku razem	26
1.2.2. Źródła finansowania działalności operacyjnej Banku	27
1.2.3. Baza depozytowa Banku	27
1.2.4. Informacje o zaciągniętych kredytach, o umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach lub gwarancjach	28
1.2.5. Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeniach i gwarancjach, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku	29
1.2.6. Opis wykorzystania wpływów z emisji papierów wartościowych	29
1.3. Aktywa Banku	29
1.3.1. Zmiany w strukturze aktywów	29
1.3.2. Charakterystyka polityki kredytowej Banku	30
1.3.3. Struktura udzielonych kredytów w okresie sprawozdawczym	31
1.3.4. Zaangażowanie kredytowe	32
1.3.5. Informacje o udzielonych pożyczkach, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach z uwzględnieniem jednostek powiązanych	33
1.3.6. Jakość kredytów	34

2. AKTYWA I ZOBOWIĄZANIA WARUNKOWE	35
3. WYNIKI FINANSOWE	36
3.1. Rachunek wyników.....	36
3.2. Różnica pomiędzy prognozami a zrealizowanymi wynikami finansowymi w 2007 r.	36
3.3. Przychody Banku	37
3.4. Koszty Banku	37
4. CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA.....	37
III. OCENY I PROGNOZY DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI BANKU	38
1. ZARZĄDZANIE BANKIEM.....	38
2. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ.....	38
2.1. Czynniki gospodarcze	38
2.2. Ryzyko konkurencji na rynku bankowym.....	38
2.3. Ryzyka finansowe	38
3. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI FINANSOWYMI	38
3.1. Cel i organizacja zarządzania ryzykami finansowymi.....	38
3.2. Ryzyko rynkowe	39
3.2.1. Ryzyko stopy procentowej.....	39
3.2.2. Ryzyko walutowe	39
3.2.3. Ryzyko cenowe.....	39
3.2.4. Ryzyko płynności	39
3.2.5. Ryzyko operacyjne.....	40
3.2.6. Ryzyko kredytowe.....	41
3.2.7. Tytuły egzekucyjne.....	41
3.2.8. Ocena zdolności do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań	41
4. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI	42
4.1. Cel i organizacja zarządzania zasobami finansowymi.....	42
4.2. Efektywność i bezpieczeństwo działania Banku.....	42
5. PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI BANKU	43
5.1. Kierunki rozwoju Banku.....	43
5.2. Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla rozwoju Banku.....	43
5.3. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych Banku w 2008 r.	44
IV. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE O BANKU	45
1. KAPITAŁ WŁASNY BANKU I AKCJONARIAT	45
1.1. Kapitał własny	45
1.2. Akcjonariat	45
1.3. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu.....	46
1.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych	46
1.5. Ograniczenia w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych i w wykonywaniu prawa głosu.....	46
2. WŁADZE BANKU	46
2.1. Tryb powoływania i odwoływania oraz uprawnienia	46
2.2. Rada Nadzorcza Banku	46
2.3. Zarząd Banku	47
2.4. Informacje na temat wartości wynagrodzeń, nagród lub innych korzyści	47
2.5. Akcje BOŚ S.A. w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących	47
2.6. Umowy dotyczące rekompensat dla osób zarządzających	47
3. PRACOWNICY BANKU	48
3.1. Zatrudnienie	48
3.2. Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych	48
4. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA	48
6. INFORMACJE PO DNIU BILANSOWYM.....	51

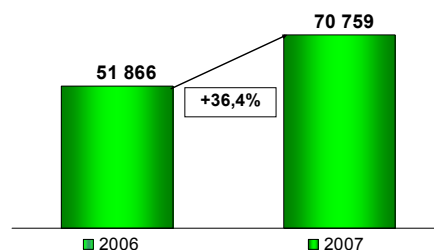
I. INFORMACJE O DZIAŁALNOŚCI BANKU

Podsumowanie wyników Banku Ochrony Środowiska S.A. w 2007 r.

Zysk netto wypracowany przez BOŚ S.A. w 2007 r. wyniósł 70,8 mln zł i był o 36,4% wyższy, niż w roku 2006. Najistotniejszy wpływ na wynik w analizowanym okresie miały następujące czynniki:

- wzrost zobowiązań wobec klientów o 10,9% - stanowiących podstawowy element bazy depozytowej Banku,
- wzrost portfela kredytowego o 5,1%. W 2007 roku prowadził akcję kredytową mając na celu kształtowanie takiego wolumenu i struktury portfela kredytowego, które zapewniłyby realizację planowanych zadań biznesowych Banku, w warunkach akceptowalnego poziomu ryzyka,
- korzystny wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych,
- wyższy o 9,2% dochód z tytułu dywidendy od jednostki zależnej - Domu Maklerskiego BOŚ S.A.,
- utrzymywana w Banku wysoka dyscyplina kosztów.

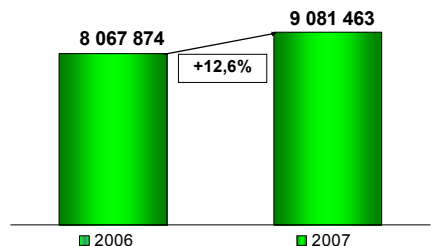
Wynik finansowy netto w tys zł

Na dzień 31 grudnia 2007 r.:

- kapitał własny BOŚ S.A. wynosił 897,9 mln zł i był wyższy o 34,4% w porównaniu do stanu na koniec 2006 r., głównie na skutek zarejestrowania przez Sąd w czerwcu ub.r. podwyższenia kapitału zakładowego BOŚ S.A.
- suma bilansowa Banku wyniosła 9 081,5 mln zł i była wyższa o 12,6% w porównaniu do stanu na koniec 2006 r.

Suma bilansowa w tys zł

1. CZYNNIKI I ZDARZENIA WPŁYWAJĄCE NA SYTUACJĘ FINANSOWĄ BANKU W 2007 R.

1.1. Sytuacja makroekonomiczna

Podwyżki stóp procentowych

Największy wpływ w 2007 r. na rynki finansowe miały decyzje Rady Polityki Pieniężnej, która podejmowała próby zmniejszania wzrostu tempa inflacji przez czterokrotne podwyższenie stóp procentowych - dwukrotnie w pierwszym półroczu - w kwietniu i czerwcu, następnie - w sierpniu i listopadzie. W efekcie na koniec 2007 r. główna stopa procentowa NBP osiągnęła wartość 5% (co odzwierciedla wzrost w stosunku do 2006 r. o 1 p.p.). W komentarzu do decyzji, Rada Polityki Pieniężnej argumentowała, że utrzymujący się szybki wzrost popytu, napięcia na rynku pracy, znaczący wzrost bieżącej inflacji i ryzyko jego utrwalenia, a także oczekiwany do końca 2008 r. wzrost popytu ze strony finansów publicznych uzasadniają ocenę, że prawdopodobieństwo przekroczenia celu inflacyjnego w horyzoncie oddziaływania polityki pieniężnej jest znaczące, co wymaga podwyższenia stóp procentowych.

Inflacja

Nastąpiło znaczne podwyższenie wskaźnika wzrostu cen. Wzrost wskaźnika (CPI) cen towarów i usług konsumpcyjnych w grudniu 2007 r. wyniósł rok do roku 4%, co było znacznym przekroczeniem celu inflacyjnego, który wynosi 2,5%. Obserwujemy tu inflację kosztową, która jest powodowana wzrostem cen paliw i wzrostem kosztów pracy.

Wysokie tempo wzrostu gospodarczego

Produkt Krajowy Brutto wzrastał w 2007 r. w tempie znacznie wyższym od długookresowego trendu, jednakże w kolejnych kwartałach wskaźnik wzrostu PKB w ujęciu rok do roku wykazywał tendencję spadkową. W I kwartale 2007 r. PKB wzrósł o 7,2% r/r, następnie w II i III kwartale wyniósł on 6,4%, natomiast w IV kwartale PKB wzrósł o 6,1%. Wartość dodana brutto w gospodarce narodowej w IV kwartale 2007 r. wzrosła o 6,2 %. Wzrost odnotowano we wszystkich sekcjach gospodarki narodowej. Wartość dodana brutto w przemyśle wzrosła o 7,9 %, a w budownictwie o 8,8 %.

Produkcja

Według wstępnych danych, produkcja sprzedana przemysłu w cenach stałych (w przedsiębiorstwach zatrudniających powyżej 9 osób) była w grudniu 2007 r. wyższa o 6,2% w stosunku do poziomu z grudnia 2006 r. Odnotowano wzrost produkcji sprzedanej w 18 (spośród 29) działach przemysłu m.in. w produkcji sprzętu i urządzeń radiowych, telewizyjnych i telekomunikacyjnych – o 35,2%, maszyn i urządzeń – o 32,9%. Spadek produkcji przemysłowej w porównaniu z grudniem 2006 r. wystąpił m.in. w produkcji pozostałego sprzętu transportowego – o 13,7%, koksu i produktów rafinerii ropy naftowej – o 9,5%.

Sytuacja na rynku pracy

Nastąpiła znaczna poprawa sytuacji na rynku pracy - spadek stopy bezrobocia o 3,5 p.p., z poziomu 14,9% na koniec 2006 r. do 11,4% na koniec 2007 r. i wzrost liczby zatrudnionych. Największy spadek stopy bezrobocia nastąpił w trzech pierwszych kwartałach 2007 r. Na koniec września 2007 r. stopa bezrobocia miała wartość 11,3%, co oznacza, że w czwartym kwartale jej poziom wzrósł o 0,1 p.p. Liczba osób zatrudnionych wg stanu na koniec 2007 r. wzrosła o 4,2% w stosunku do stanu na koniec 2006 r.

Dochody ludności

Odnotowano wzrost przychodów ludności z tytułu zatrudnienia. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w ujęciu nominalnym w sektorze przedsiębiorstw wzrosło o 7,2% wg wskaźnika rok do roku, do poziomu 3 246 zł. Jednakże, za sprawą wysokiej inflacji, realny wzrost wynagrodzeń w 2007 r. był na poziomie 3,3%

Rynek walutowy

Kurs złotego do dolara i euro w pierwszym kwartale 2007 r. był stabilny. Następnie od marca do lipca złoty umacniał się względem obu walut. Wycena złotego w lipcu 2007 r. względem marca okazała się wyższa wobec dolara o 6,8% i o 3,1% wobec euro. W sierpniu złoty nieznacznie stracił na wartości, następnie od września do końca ubiegłego roku złoty umacniał się. Jego wartość względem dolara wzrosła w ciągu 2007 r. o 20,5%, natomiast względem euro o 7,6%.

Giełda Papierów Wartościowych

W pierwszej połowie 2007 r. na warszawskiej GPW był trend wzrostowy, który trwał od 2003 r. W pierwszym półroczu Warszawski Indeks Giełdowy wzrósł o około 33%. Jednakże po osiągnięciu przez WIG poziomu 66951,73 pkt. nastąpiło załamanie i spadek wartości głównych indeksów. Od początku lipca 2007 r. zarówno inwestorzy indywidualni jak też instytucjonalni zaczęli wycofywać kapitał. Znaczna część środków pieniężnych, pochodząca ze sprzedaży akcji i z umarzanych jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych trafiała na lokaty bankowe.

Międzynarodowy rynek finansowy

W 2007 r. doszło do kryzysu na rynku kredytów hipotecznych w USA. Liczba sprzedanych domów znacząco spadła, a ich ceny ruszyły w dół. Dodatkowo wzrosły stopy procentowe, co oznaczało wzrost rat kredytowych. Ponieważ instytucje finansowe wyemitowały papiery wartościowe, których zastawem były amerykańskie kredyty hipoteczne, kryzys na rynku pożyczek hipotecznych rozprzestrzenił się do innych krajów, w tym także europejskich. Papiery te straciły swoje ratingi, spadła ich wartość, a przez spadek cen nieruchomości w USA spadła też wartość ich zabezpieczenia. Spowodowało to ogromne straty instytucji finansowych nie tylko w USA, ale także w tych krajach, w których instytucje finansowe zainwestowały w ryzykowne obligacje. Kolejnym efektem były spadki na giełdach amerykańskich oraz europejskich, a także wzrost obaw o stan amerykańskiej i światowej gospodarki.

1.2. Zdarzenia wewnętrzne mające wpływ na sytuację finansową Banku

Podniesienie ratingu

W dniu 23 stycznia 2007 r. Fitch Ratings podniósł rating (Issuer Default Rating - IDR) Banku Ochrony Środowiska S.A. z „BBB-” (BBB minus) do „BBB. Agencja potwierdziła pozostałe ratingi Banku: krótkoterminowy „F3”, indywidualny „D” i wsparcia „2”. Ratingi wsparcia, IDR oraz krótkoterminowy, odzwierciedlają potencjalne wsparcie, jakiego BOŚ S.A. może oczekiwać od instytucji państwowych w przypadku takiej potrzeby. Ratingi Banku odzwierciedlają zarówno strukturę jego akcjonariatu, jak i rolę, jaką odgrywa w polityce państwa w zakresie ochrony środowiska (raport bieżący nr 4/2007 z dnia 24 stycznia 2007 r.);

Podtrzymanie ratingu przyznanego BOŚ S.A. miało miejsce w dniu 8 marca 2007 r. przez agencję ratingową Fitch z Londynu. Perspektywa ratingu długoterminowego pozostała stabilna: ocena długoterminowa BBB, ocena krótkoterminowa F3, ocena indywidualna D, ocena wsparcia 2 (raport bieżący nr 6/2007 z dnia 9 marca 2007 r.);

Podwyższenie kapitału zakładowego Banku

Na podstawie Uchwały Nr 9/2006 NWZ BOŚ S.A. z dnia 19 grudnia 2006 roku zmienionej Uchwałą nr 8/2007 NWZ BOŚ S.A. w dniu 17 maja 2007 r. w sprawie w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego Banku (...) Bank przeprowadził emisję Akcji serii N w liczbie 1 853 000 skierowaną do oznaczonych akcjonariuszy. Cena emisyjna jednej akcji wynosiła 92 zł. Wartość emisji wynosiła 170 476 000 zł. Wszystkie Akcje serii N zostały należycie subskrybowane i opłacone. W dniu 18 maja 2007 r. dokonano przydziału wszystkich akcji. Tym samym emisja doszła do skutku. Podwyższony kapitał zakładowy w związku z emisją Akcji serii N został zarejestrowany postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 13 czerwca 2007 r. (raport bieżący nr 20/2007 z dnia 25 czerwca 2007 r.). W wyniku rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego, na ogólną liczbę akcji składa się obecnie 15 053 000 akcji o wartości nominalnej 10 zł każda i o łącznej wartości nominalnej 150 530 000 złotych, którym łącznie przysługuje 15 053 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Z tytułu podwyższenia kapitału Bank pozyskał kwotę 170,3 mln zł;

Zawarcie znaczących umów

W dniu 12 stycznia 2007r. została zawarta przez BOŚ S.A. Umowa kredytu inwestycyjnego złotowego na finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska, na kwotę 100 000 000 zł, w tym ze środków BOŚ S.A. w kwocie 60 000 000 zł w celu dofinansowania zadania z zakresie energetyki prowadzącego do zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko. Kredyt został udzielony na okres do 31 grudnia 2013 r. Umowa kredytu została zawarta na podstawie Umowy konsorcjum w celu wspólnego finansowania - zawartej w dniu 11 stycznia 2007r. przez Bank z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach.

W dniu 20 marca 2007 r. Bank zawarł kolejną umowę kredytową z rządowym bankiem niemieckim Kreditanstalt für Wiederaufbau wspartej grantem Komisji Europejskiej. Jest to piąta linia kredytowa z KfW przeznaczona na finansowanie inwestycji proekologicznych MSP.

W dniu 27 czerwca 2007 r. Bank zawarł umowę linii depozytowej stand-by na podstawie której uzyskał dostęp do finansowania awaryjnego w wysokości 100 mln zł na okres 1 roku w celu realizacji wymogów związanych z Uchwałą nr 9/2007 KNB z dnia 13 marca 2007 r., jak również z wymogami związanymi z planem awaryjnym (raport bieżący nr 22/2007 z dnia 22 czerwca 2007 r.).

W dniu 29 czerwca 2007 r. została podpisana umowa kredytu inwestycyjnego złotowego na finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska, została ona zawarta na podstawie Umowy zawartej także w dniu 29 czerwca 2007 r. w sprawie wspólnego finansowania z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Powyższa umowa kredytu inwestycyjnego została zawarta przez Oddział BOŚ S.A. w Katowicach na kwotę 200 000 000 zł, w tym udział środków BOŚ S.A. w wysokości 61 650 000 zł. Kredyt został udzielony na okres 9 lat, tj. do 1 grudnia 2016 r.

W dniu 30 listopada 2007 r. została zawarta umowa kredytu inwestycyjnego przeznaczonego na dofinansowanie budowy parku elektrowni wiatrowych. Kwota udzielonego przez BOŚ S.A. kredytu

wynosi 184 000 000 zł. Termin ostatecznej spłaty kredytu przypada w dniu 29 września 2022r. Obsługa administracyjna kredytu będzie prowadzona przez Oddział Banku w Koszalinie.

W dniu 9 lipca 2007 r. zawarto z Bankiem Gospodarstwa Krajowego umowę poręczenia portfela kredytowego MSP. Na mocy tej umowy BGK udzielił BOŚ S.A. ze środków Krajowego Funduszu Poręczeń Kredytowych poręczenia portfela kredytowego MSP, na który składają się jednostkowe kredyty poręczone łącznie do kwoty 20 mln zł. Kwoty poręczenia mogą być przeznaczone na kredyty na finansowanie działalności mikroprzedsiębiorstw, małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) udzielone przez BOŚ S.A. w okresie 12 miesięcy od daty zawarcia Umowy.

W dniu 30 lipca 2007 r. doszło do rozwiązania, za wspólnym porozumieniem stron umowy na wykonanie i wdrożenie Centralnego Systemu Informatycznego zawartej w dniu 22 października 2004 r. pomiędzy BOŚ S.A. a IBM Polska Sp. z o. o. (raport bieżący nr 10 z dnia 31 lipca 2007 r.). Decyzja Banku o rozwiązaniu umowy za wspólnym porozumieniem stron jest wynikiem restrukturyzacji projektu wdrożenia scentralizowanego systemu transakcyjnego oraz zmiany podejścia Banku w stosunku do dalszych etapów wdrożenia tego systemu w celu wprowadzenia w BOŚ S.A. nowoczesnych narzędzi pozwalających na realizację strategii biznesowej, efektywną obsługę oferowanych przez Bank produktów oraz elastyczne reagowanie na potrzeby rynkowe. W wyniku rozwiązania umowy, Bank nie będzie zobowiązany do poniesienia ogółu wydatków przewidzianych w tej umowie i nie ulegnie istotnym zmianom prognozowany poziom wydatków objętych budżetem Banku, przeznaczonych na kontynuację projektu wdrożenia Centralnego Systemu Informatycznego.

W dniu 12 listopada 2007r. została podpisana umowa linii kredytowej (Global Loan) z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w wysokości 50 mln EUR na okres 12 lat przeznaczona na finansowanie inwestycji małych i średnich firm oraz jednostek samorządu terytorialnego.

Wprowadzenie nowych produktów

Wprowadzono nowe produkty bankowe dla klientów segmentu detalicznego, są nimi:

- „Złota Lokata” 15-miesięczna lokata w PLN;
- „Lokata inwestycyjna we współpracy z DWS Polska TFI S.A.”;
- pakiet „Jantar Start” skierowany do mikroprzedsiębiorstw;
- specjalna oferta kredytów hipotecznych udzielanych w PLN i CHF.;
- karta kredytowa VISA: Classic, Gold i Business – wprowadzona do oferty 16 kwietnia 2007 r. Produkt skierowany do mikro firm: VISA Business oraz do klientów indywidualnych: VISA Classic i VISA GOLD;
- plan inwestycyjny „Najlepszy z najlepszych” – ubezpieczenie lokacyjno-inwestycyjne skierowane do klientów indywidualnych, łączące cechy depozytu bankowego, funduszu inwestycyjnego i ubezpieczenia na życie. Rozpoczęcie sprzedaży w formie subskrypcji 4 czerwca 2007 r.;
- ubezpieczenia zdrowotne z PZU Życie S.A. – program ubezpieczenia zdrowotnego dla klientów BOŚ S.A., produkt sprzedawany na podstawie umowy z 24 kwietnia 2007 r.

Z dniem 2 lipca 2007 r. do oferty Banku wprowadzono zmodyfikowany Pakiet Arkada dla wspólnot mieszkaniowych oraz zarządców. Nowa wersja Pakietu zapewni efektywne gospodarowanie środkami oraz szybkie i wygodne finansowanie potrzeb wspólnot. Oferta przygotowana została w dwóch wersjach: podstawowej i rozszerzonej. Wersja podstawowa Pakietu obejmuje bieżącą obsługę rachunków wspólnot mieszkaniowych. Korzyści dla wspólnot to przede wszystkim:

- bezpłatne przelewy w formie elektronicznej,
- obniżona prowizja za wpłaty gotówkowe dokonywane przez członków wspólnot mieszkaniowych na rachunki tych wspólnot w BOŚ S.A.,
- możliwość automatycznego lokowania krótkookresowych nadwyżek finansowych na tzw. lokatach nocnych (lokaty w ramach rachunku bieżącego i pomocniczego),
- bezpłatne korzystanie z usług bankowości elektronicznej umożliwiającej zdalną obsługę rachunku (do wyboru: BOŚBank24 Twoje e-Konto oraz TeleBOŚ lub BOŚBank24 i-Boss).

Wersja rozszerzona Pakietu dedykowana jest do zarządzających jedną lub kilkoma wspólnotami mieszkaniowymi, które posiadają rachunki w BOŚ S.A. Pakiet rozszerzony obejmuje wersję podstawową, a także:

- bezpłatne otwarcie i prowadzenie rachunku bieżącego dla Zarządcy,
- bezpłatne otwarcie rachunku pomocniczego dla Zarządcy oraz niskie opłaty za jego prowadzenie,
- bezpłatne korzystanie z usług bankowości elektronicznej umożliwiającej zdalną obsługę rachunku (TeleBOŚ, BOŚBank24 Twoje e-Konto lub BOŚBank24 i-Boss).

Wprowadzono kredyty z linii kredytowej KfW5 dla małych i średnich przedsiębiorstw przeznaczone na finansowanie inwestycji o charakterze proekologicznym.

Zawarto nowe umowy o współpracy z WFOŚiGW w Kielcach, Krakowie i Wrocławiu, a także w Katowicach (wznowienie) oraz rozszerzono zakres współpracy z WFOŚiGW w Poznaniu, Rzeszowie i Szczecinie.

1.3. BOŚ S.A. na tle sektora bankowego

Udział Banku w sektorze banków komercyjnych na koniec 2007 r. (analiza banków komercyjnych obejmuje wszystkie banki łącznie z bankami spółdzielczymi oraz SKOK z wyłączeniem NBP), wynosił:

- 1,07% - w zakresie sumy bilansowej, wobec 1,15% na koniec 2006 r.,
- 1,21% - w zakresie zobowiązań ogółem, wobec 1,27% na koniec 2006 r.,
- 1,06% - w zakresie należności ogółem, wobec 1,26% na koniec 2006 r.

2. PODSTAWOWY ZAKRES DZIAŁALNOŚCI BANKU

Podstawowym celem Banku jest efektywne gospodarowanie kapitałami akcjonariuszy i środkami pieniężnymi powierzonymi przez klientów, zapewniające dochodowość działalności i bezpieczeństwo powierzonych środków.

Naczelną misją Banku jest wspieranie działań na rzecz ochrony środowiska poprzez świadczenie usług bankowych służących rozwojowi przemysłu i usług w zakresie ochrony środowiska, oraz rynku produktów i usług związanych z ekologią.

Przedmiotem działalności Banku jest wykonywanie czynności bankowych, w tym: gromadzenie środków pieniężnych, udzielanie kredytów, dokonywanie rozliczeń pieniężnych, wykonywanie innych usług bankowych, a także świadczenie finansowych usług konsultacyjno-doradczych.

3. PODSTAWOWE PRODUKTY, USŁUGI I SFERY DZIAŁALNOŚCI BANKU

3.1. Informacje wstępne

Bank posiada w swojej ofercie produkty (depozytowe, kredytowe, rozliczeniowe) oferowane wszystkim grupom klientów, jak również produkty skierowane bezpośrednio do wybranych grup klientów Banku. Bank wyodrębnia cztery podstawowe segmenty klientów: klientów detalicznych, korporacyjnych, klientów sektora finansów publicznych i funduszy ekologicznych. Warunki i zasady współpracy z poszczególnymi grupami klientów są "na bieżąco" dostosowywane przez Bank do zmieniających się warunków rynkowych oraz potrzeb klientów, a ich celem jest szybka i efektywna obsługa.

Oferta produktowa BOŚ S.A. wyróżnia się na rynku produktami związanymi ze wspieraniem przedsięwzięć proekologicznych, które są oferowane we wszystkich segmentach klientów Banku.

3.2. Objasnienia dotyczące sezonowości lub cykliczności działalności

Ze względu na specyfikę Banku, nie występują zjawiska sezonowości lub cykliczności. Bank świadczy usługi finansowe, na które popyt ma charakter stabilny, a wpływ sezonowości jest nieistotny.

3.3. Działalność proekologiczna

Działalność proekologiczna Banku dotyczy w głównej mierze udzielania kredytów na przedsięwzięcia związane z ochroną środowiska. Oferta proekologiczna obejmuje kredyty udzielane we współpracy z donatorami oraz produkty własne. Oferta ta jest zróżnicowana i dostosowana do potrzeb różnych podmiotów – klientów korporacyjnych, klientów segmentu finansów publicznych oraz klientów indywidualnych.

Kredyty udzielane we współpracy z naszymi partnerami oferowane są klientom na warunkach preferencyjnych, tj. o oprocentowaniu niższym niż rynkowe.

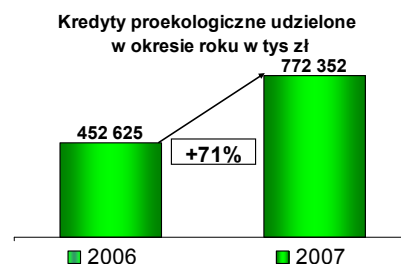
W 2007r. Bank współpracował w tym zakresie z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej "Counterpart Fund",.

Udzielano kredytów:

- w ramach umów w sprawie wspólnego finansowania inwestycji z NFOŚiGW oraz WFOŚiGW na warunkach indywidualnie negocjowanych, ze szczególnym uwzględnieniem projektów realizowanych przy współudziale środków unijnych;
- ze środków lub z dopłatami do oprocentowania Wojewódzkich Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, głównie na inwestycje dotyczące: odnawialnych źródeł energii, budowy małych oczyszczalni ścieków, budowy kanalizacji, zagospodarowania odpadów, modernizacji systemów grzewczych;
- ze środków EFRWP "Counterpart Fund" na przedsięwzięcia związane z zaopatrzeniem w wodę, budową dróg oraz agroturystyką.

Udzielane przez Bank kredyty komercyjne posiadały inne elementy preferencji, np.: finansowanie 100% kosztów inwestycji (kredyty na zakup lub montaż urządzeń i wyrobów służących ochronie środowiska); premia skutkująca obniżeniem kwoty zadłużenia (kredyty udzielane na podstawie ustawy o wspieraniu przedsięwzięć termomodernizacyjnych we współpracy z BGK).

W 2007 r. kwota udzielonych przez BOŚ S.A. kredytów proekologicznych wyniosła łącznie z kredytami ze środków powierzonych w ramach umów w sprawie wspólnego finansowania z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 1 004,9 mln zł. Spośród udzielonych kredytów ponad 50% wartości stanowiły kredyty preferencyjne – 387,7 mln zł (1 928 kredytów). Wzrost kwoty preferencyjnych kredytów proekologicznych udzielonych w 2007 r. w stosunku do 2006 r. nastąpił dzięki transakcjom zawartym na podstawie umów z funduszami ochrony środowiska w sprawie wspólnego finansowania wybranych przedsięwzięć. Osiągnięcie takiego wyniku było możliwe również dzięki współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska w zakresie wnoszenia dopłat do odsetek, zarówno w ramach linii kredytowych, jak również indywidualnych decyzji.

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r. udzielono kredytów proekologicznych w łącznej kwocie 772,4 mln zł, wobec 452,6 mln zł w roku 2006 r.

Obligo kredytów proekologicznych na koniec 2007 r. wyniosło 1 394,6 mln zł. Udział kredytów proekologicznych w obliгу kredytowym Banku ogółem stanowi 22,2%.

3.4. Obsługa klientów detalicznych

Oferta Banku dla klientów detalicznych - najliczniejszej grupy klientów jest kompleksowa i obejmuje niemal wszystkie produkty i usługi dostępne na polskim rynku bankowym, w tym szeroki wybór produktów proekologicznych.

Dla klientów indywidualnych Bank posiada bogatą ofertę depozytów:

- rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe EKOKONTO prowadzone w ramach "Pakietu EKOKONTO", „Pakietu EKOKONTO PLUS” oraz "Pakietu EKOKONTO VIP" wraz z możliwością otwierania rachunków EKOKONTO H2O dla młodzieży w wieku od 13-18 lat i wydawania do nich kart Maestro H2O,
- rachunki a'vista,
- konta oszczędnościowe EKOPROFIT w euro i w złotych,
- lokaty terminowe w złotych i w walutach obcych, charakteryzujące się dużą rozpiętością terminów od 3 dni do 36 miesięcy,
- lokaty dynamiczne na okres 12 miesięcy,
- lokaty inwestycyjne,
- „Złotą Lokatę” – 15 miesięczną lokatę w złotych,
- lokaty proekologiczne z odpisami na rzecz organizacji wspierających ochronę ginących gatunków zwierząt.

W przypadku deponowania wyższych kwot istnieje możliwość negocjowania wysokości oprocentowania.

Posiadaczom Pakietu EKOKONTO PLUS i VIP przysługuje bezpłatne ubezpieczenie „Assistance Medyczne”, natomiast dla posiadaczy Pakietu EKOKONTO VIP dodatkowo ubezpieczenie NNW.

Ponadto, wszystkim posiadaczom pakietów EKOKONTO Bank oferuje możliwość zakupu dodatkowych ubezpieczeń NNW na sumę 30, 50 i 100 tys. zł i ubezpieczeń zdrowotnych, zapewniających ochronę ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia na życie oraz obsługę medyczną, zgodnie z wybranym przez Klienta wariantem ubezpieczenia.

Dążąc do spełnienia oczekiwań klientów i ich firm, Bank w ofercie produktowej dla mikroprzedsiębiorstw posiada Pakiety „Jantar” i „Jantar Start”, a dla wspólnot mieszkaniowych Pakiet „Arkada”. Ponadto, klientom tym Bank oferuje produkty z zakresu finansowania projektów ekologicznych (kredyty preferencyjne i komercyjne).

Najważniejszym produktem kredytowym w segmencie klientów detalicznych jest kredyt hipoteczny. Wśród pozostałych produktów kredytowych oferowanych klientom detalicznym do najbardziej znaczących należą: karty kredytowe VISA Classic, Visa Gold oraz Visa Business dla mikroprzedsiębiorstw, pożyczki gotówkowe i hipoteczne, pożyczki w EKOKONCIE, kredyty na zakup papierów wartościowych, kredyty finansujące inwestycje proekologiczne.

Klientom detalicznym została udostępniona możliwość korzystania z produktów za pośrednictwem usług bankowości elektronicznej – TELEBOŚ i BOŚBank24 Twoje Konto. Łączna liczba klientów indywidualnych korzystających z usług bankowości elektronicznej wyniosła na koniec 2007 r. 72 tys. szt., w tym liczba klientów korzystających z bankowości internetowej wyniosła 57,1 tys. szt.

Dla klientów indywidualnych posiadających w Banku rachunki oszczędnościowo-rozliczeniowe, wydawane są następujące karty:

- Maestro – międzynarodowa karta debetowa,
- Maestro H2O – międzynarodowa karta debetowa wydawana osobom małoletnim pomiędzy 13 a 18 rokiem życia,
- MasterCard Standard – międzynarodowa karta z odroczonym terminem płatności,
- MasterCard Gold – międzynarodowa karta z odroczonym terminem płatności,

dla klientów posiadających rachunki firmowe przeznaczone są karty:

- Maestro Business – międzynarodowa karta debetowa,
- MasterCard Business – międzynarodowa karta z odroczonym terminem płatności,
- MasterCard Business Gold – międzynarodowa karta z odroczonym terminem płatności.

Ponadto, Bank oferuje klientom karty kredytowe:

- VISA Classic - dla klientów indywidualnych,
- VISA Gold - dla zamożnych klientów indywidualnych,
- VISA Business - dla mikroprzedsiębiorstw.

W całym 2007 r. działania Banku skoncentrowane były na podnoszeniu atrakcyjności produktów oferowanych klientom detalicznym, podwyższaniu jakości ich obsługi oraz poprawie efektywności sprzedaży, poprzez między innymi:

- wprowadzenie nowych produktów – kart kredytowych Visa Classic, Visa Gold oraz Visa Business dla mikroprzedsiębiorstw wraz z pakietami ubezpieczeń; lokaty inwestycyjnej we współpracy z DWS Polska TFI S.A.; „Złotej Lokaty”; Planu inwestycyjnego „Najlepszy z najlepszych”, który jest – ubezpieczeniem lokacyjno-inwestycyjnym skierowanym do klientów indywidualnych - łączy cechy depozytu bankowego, funduszu inwestycyjnego i ubezpieczenia na życie,
- wprowadzenie do oferty dla mikroprzedsiębiorstw nowego „Pakietu Jantar Start” oraz modyfikację „Pakietu Jantar”,
- modyfikację oferty dla wspólnot mieszkaniowych – „Pakietu Arkada”,
- przygotowanie oferty specjalnej kredytów hipotecznych,
- modyfikację pożyczki gotówkowej dla klientów indywidualnych poprzez wprowadzenie zabezpieczenia w formie ubezpieczenia od braku spłaty zadłużenia,
- wprowadzenie ubezpieczeń zdrowotnych dla posiadaczy Pakietów EKOKONTO, EKOKONTO PLUS i EKOKONTO VIP.

W celu zwiększenia bezpieczeństwa transakcji dokonywanych przez Internet Bank dokonał wymiany kopert z hasłami na tokeny klientom aktywnie korzystającym z kont internetowych.

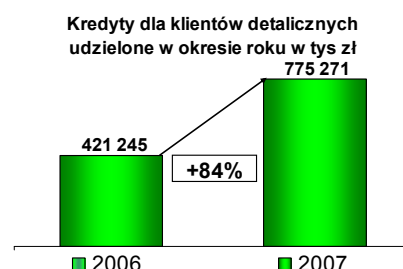
W związku ze zmieniającymi się preferencjami klientów indywidualnych w zakresie zarządzania środkami i wzrastającym zainteresowaniem alternatywnymi formami oszczędzania, BOŚ S.A. we współpracy z Domem Maklerskim BOŚ S.A., proponuje posiadaczom Pakietu EKOKONTO VIP obsługę rachunku inwestycyjnego przez internet, (prowadzenie samodzielnych inwestycji giełdowych, inwestor może kupować akcje, obligacje i kontrakty terminowe notowane na GPW, uczestniczyć w ofertach publicznych prywatyzowanych przedsiębiorstw) oraz stwarza możliwości inwestowania na zagranicznych rynkach terminowych.

Posiadacze Pakietu EKOKONTO VIP mają również możliwość przekazania środków w celu efektywnego ich zarządzania profesjonalistom z Departamentu Zarządzania Aktywami DM BOŚ S.A. lub zakupu jednostek funduszy inwestycyjnych.

Klienci mogą dokonywać zakupu jednostek funduszy inwestycyjnych SEB TFI S.A. i DWS Polska TFI S.A. w placówkach Banku.

Klienci Banku mogli również korzystać z produktów rozliczeniowych, takich jak zlecenia płatnicze (w tym płatności na rzecz organów podatkowych i ZUS), polecenia zapłaty, wpłaty gotówkowe na rachunki prowadzone w innych bankach, polecenia wypłaty z/za granicę.

Liczba aktywnych klientów detalicznych na koniec 2007 r. wynosiła 138,4 tys. szt. W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2007 r. udzielono kredytów klientom detalicznym w łącznej kwocie 775,3 mln zł, wobec 421,2 mln zł w 2006 r. Udział segmentu detalicznego w skali działalności depozytowej i kredytowej Banku omówiono w rozdziale II. Wyniki finansowe Banku.

3.5. Obsługa klientów korporacyjnych

Rozwój i obsługa obszaru bankowości korporacyjnej w 2007 roku.

Sektor małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) pozostaje dla BOŚ S.A. jednym z najważniejszych segmentów rynku.

W 2007 roku Bank wprowadził szereg rozwiązań usługowo produktowych dla klientów z tego sektora. Podstawowe produkty kredytowe i depozytowe stanowią bazę, w oparciu o którą dla każdego klienta może być budowana indywidualna oferta dostosowana do konkretnych potrzeb. Zasadniczym kryterium stosowanym przy konstruowaniu zindywidualizowanych ofert, jest prognozowany zakres współpracy z klientem, warunkujący elastyczność Banku w obszarze zaspokajania preferencji cenowych klienta. Oferta dla klientów korporacyjnych jest ściśle powiązana z rachunkiem bieżącym, a funkcjonalność tego produktu jest na bieżąco dostosowywana do wymagań technologii z jednoczesnym zagwarantowaniem bezpieczeństwa oraz komfortu obsługi.

Bank poszerzył swoją ofertę kredytową o nowy produkt – pożyczkę hipoteczną dla firm. Po wprowadzeniu modyfikacji, produkt ten stał się jednym z najbardziej atrakcyjnych na rynku w tej kategorii. Przewaga konkurencyjna polega na tym, że Bank zrezygnował z określenia maksymalnej kwoty pożyczki, ograniczył formalności do minimum i wprowadził uproszczoną procedurę. Atutem pożyczki hipotecznej jest długi okres kredytowania, podwyższone wskaźniki LTV dla nieruchomości będących własnością pożyczkobiorcy, zwiększony katalog akceptowanych nieruchomości oraz zwiększona dopuszczalna suma wieku pożyczkobiorców.

Równolegle z rozwojem produktowym BOŚ S.A. rozwijał infrastrukturę technologiczną, zmierzając do usprawnienia pracy poprzez automatyzację i szybkość przetwarzania danych.

Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom Klientów Bank wprowadził obsługę płatności masowych – „Rachunki wirtualne”. Zastosowanie elektronicznego modułu płatności masowych pozwoliło firmom na szybszą identyfikację płatności oraz stworzyło im możliwości dokonania oszczędności czasu pracy zespołów księgowych. Funkcjonalność „Rachunków wirtualnych” obejmuje efektywną kontrolę spływu należności, automatyzuje identyfikację płatników i transfer danych z Banku do systemów finansowo - księgowych klienta, umożliwia: otrzymywanie danych niezbędnych do uzgadniania wpływów w sposób szybki i bezpieczny, systematyzację i ewidencję wpływów oraz szybką identyfikację zaległych płatności. Elektroniczny moduł płatności znacznie obniża koszty przetwarzania danych. Adresatami

tej usługi są podmioty posiadające wielu płatników np.: zakłady energetyczne, administratorzy spółdzielni i wspólnot mieszkaniowych, urzędy miast, operatorzy telefonii, internetu oraz telewizji kablowych, firmy usług komunalnych (woda, oczyszczanie, gaz itp.), szkoły.

Odpowiadając na oczekiwania przedsiębiorców w zakresie odnawialnych źródeł finansowania bieżącej działalności – dokonano modyfikacji kredytu obrotowego w rachunku bieżącym. Produkt pod nazwą „Kredyt Wprost dla Twojej Firmy”, zgodnie z jej brzmieniem, wyróżnia prosta procedura kredytowa, minimum formalności i dokumentów. Jego zabezpieczenie stanowi wyłącznie weksel własny in blanco i Bank nie wymaga od klienta prognoz finansowych.

Dzięki wprowadzonym modyfikacjom procedur procesowych w obszarze wszystkich kredytów obrotowych i inwestycyjnych, wzrosła jakość świadczonych usług, skrócony został czas obsługi klienta, nastąpiło uproszczenie dokumentacji z której korzysta klient.

Bank stale podnosi jakość usług bankowości internetowej. BOŚBank24-iBOSS (bankowość internetowa dla firm) stwarza możliwości realizacji operacji bankowych wprost z siedziby firmy. Bezpieczeństwo dokonywanych transakcji gwarantuje token lub bezpieczny podpis elektroniczny, które są oferowane opcjonalnie i równoważne podpisowi własnoręcznemu. Funkcjonalność BOŚBank24-iBOSS umożliwia firmom realizowanie operacji płatniczych w szerokim zakresie, obejmuje usługę Cash Management oraz uzyskanie informacji o kursach wymiany walut i oprocentowaniu. Klient może: dokonać przeglądu wszystkich posiadanych rachunków, zlecić przelewy krajowe i zagraniczne, założyć lokaty terminowe. System umożliwia także administrowanie kredytami i kartami.

Od 2006 r. priorytetowe miejsce w ofercie Banku znajduje „Pakiet iBOSS”. W ramach stałej miesięcznej opłaty Klienci otrzymują: rachunek bieżący z pełną funkcjonalnością systemu bankowości internetowej, limit overdraft w wysokości do 15 000 zł, kartę Maestro Business oraz automatyczne lokowanie środków na lokatach O/N.

Bank konsekwentnie rozwija swoją pozycję w obszarze udzielonych gwarancji, których wartość systematycznie wzrasta. i sukcesywnie rozwija współpracę z Przedsiębiorstwem Lasy Państwowe w ramach zawartego z Generalną Dyrekcją Lasów Państwowych porozumienia, regulującego warunki współpracy.

W ramach Porozumienia realizowana jest oferta dla kontrahentów Lasów Państwowych w formie profilowanego pakietu iLas. Obejmuje on m.in.: rachunek bieżący, system bankowości internetowej (opcjonalnie z wykorzystaniem podpisu elektronicznego), kredyt obrotowy w rachunku bieżącym, kredyt rewalwingowy w rachunku kredytowym, gwarancje bankowe (najchętniej wykorzystywany produkt). Kontrahenci Lasów Państwowych, którzy zdecydują się na finansowanie w ramach pakietu iLAS, mogą korzystać z preferencyjnych warunków.

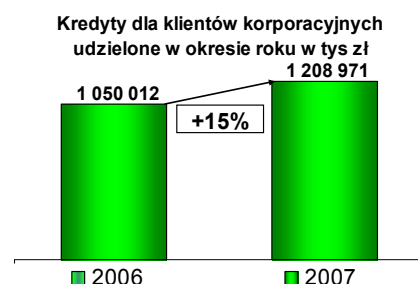
Od 2006 roku Bank realizuje swoją misję poprzez udział w działaniach służących realizacji międzynarodowej polityki klimatycznej, pełniąc funkcję Banku Rozliczeniowego dla wszystkich transakcji zawieranych na rynku uprawnień do emisji CO₂ na Towarowej Giełdzie Energii S.A. Obszar działalności w tym zakresie obejmuje prowadzenie rachunków pieniężnych dla Towarowej Giełdy Energii S.A. i jej Członków, wymianę z TGE S.A. danych transakcyjnych stanowiących podstawę do zawarcia transakcji i dokonywanie wszystkich rozliczeń finansowych. W związku z rozwojem rynku transakcji uprawnieniami do emisji CO₂ Bank pozyskuje nowych klientów.

W obszarze działań promocyjnych Bank:

- przeprowadził, pod marketingowym hasłem „Kredyt zaciągniesz ekspresem”, kontynuację kampanii promującej Kredyt Wprost. Działania promocyjne zostały przeprowadzone przy wykorzystaniu do reklamy struktury kolejowej w wybranych pociągach PKP Intercity, realizujących tzw. trasy biznesowe. Działania te były równolegle wzmocnione mailingiem do obecnych i potencjalnych klientów,
- uczestniczył w targach branżowych i konferencjach, między innymi w: Forum Gospodarczym Przemysłu Drzewnego i Meblarskiego, Międzynarodowych Targach Górnicztwa Przemysłu Energetycznego i Hutniczego, Targach POLEKO oraz konferencji pod nazwą „Firmy małe i duże strategiczni klienci BOŚ”.

W okresie od stycznia 2007 r. do grudnia 2007 r. Bank udzielił kredytów klientom korporacyjnym w łącznej kwocie 1 050,0 mln zł, wobec 1 209,0 mln zł w 2006 r.

Udział tego segmentu w skali działalności depozytowej i kredytowej Banku omówiono w Rozdziale II. Wyniki finansowe Banku.

3.6. Obsługa segmentu finansów publicznych

W 2007 r. Bank współpracował z prawie 40% jednostek samorządu terytorialnego w Polsce. Dla części z nich prowadził kompleksową obsługę budżetów, w trybie Ustawy Prawo zamówień publicznych (poprzez wykorzystanie produktów i usług bankowych oraz innych instrumentów udostępnianych przez Bank) umożliwiającej efektywne zarządzanie środkami pieniężnymi.

Dla podmiotów segmentu finansów publicznych Bank oferuje wszystkie standardowe produkty depozytowe i kredytowe pozostające w ofercie. Szczególny zakres oferty BOŚ S.A. stanowią produkty służące finansowaniu projektów proekologicznych (kredyty preferencyjne i komercyjne) a także Europejska Oferta, która jest pakietem produktów skierowanych do Przedsiębiorców i Samorządów.

W ramach rachunków prowadzonych na rzecz segmentu finansów publicznych, Bank udostępnia następujące karty:

- Maestro Business – międzynarodowa karta debetowa,
- MasterCard Business – międzynarodowa karta z odroczonym terminem płatności,
- MasterCard Business Gold – międzynarodowa karta z odroczonym terminem płatności.

Jedną ze znaczących form współpracy Banku z jednostkami samorządu terytorialnego jest świadczenie kompleksowej obsługi emisji obligacji komunalnych, obejmującej: przygotowanie emisji, prowadzenie ewidencji i depozytu obligacji oraz obsługę płatności wynikających z emisji.

Bank oferuje także produkty dla pracowników podmiotów segmentu finansów publicznych.

Liczba aktywnych klientów segmentu finansów publicznych na koniec 2007 r. wynosiła 1 945, co oznacza wzrost o 8% w stosunku do stanu na koniec 2006 r. (1 799).

Udział segmentu finansów publicznych na koniec 2007 r., wynosił:

- 29,7% w zadłużeniu kredytowym ogółem Banku,
- 7,3% w depozytach ogółem Banku.

3.7. Obsługa funduszy ekologicznych

Współpraca Banku z funduszami ekologicznymi polega przede wszystkim na wspólnym finansowaniu projektów ekologicznych. Dla niektórych Funduszy, Bank prowadzi kompleksową obsługę rachunku (wybór oferty Banku nastąpił w trybie Ustawy Prawo zamówień publicznych).

Na koniec 2007 r. liczba aktywnych klientów z segmentu funduszy ekologicznych. wynosiła 28, a ich udział w łącznym poziomie środków depozytowych pozyskanych przez oddziały Banku - 16,8%.

3.8. Rynek pieniężny i kapitałowy

Bank w ramach swojej działalności na rynku kapitałowo-pieniężnym, koncentruje się na transakcjach związanych z obsługą klientów korporacyjnych, głównie w zakresie wymiany walut. Ponadto, w ramach zarządzania strukturą bilansu Banku, prowadzi operacje na rynku krajowych papierów skarbowych oraz na rynku instrumentów pochodnych stopy procentowej.

3.9. Współpraca z zagranicznymi instytucjami finansowymi

Bank kontynuował współpracę z międzynarodowymi instytucjami finansowymi - Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EBI) i Bankiem Rozwoju Rady Europy (CEB), a także niemieckim bankiem Kreditanstalt fuer Wiederaufbau (KfW). Powyższe instytucje należą do największych kredytodawców BOŚ S.A. Ponadto, Bank utrzymywał kontakty z ok. 150 krajowymi i zagranicznymi instytucjami finansowymi, szczególne znaczenie ma dla BOŚ S.A. dobrze układająca się współpraca z bankami austriackimi i niemieckimi. W 2007 r. została przeprowadzona szczegółowa analiza finansowa ok. 100 banków w celu ustalenia limitów na transakcje międzybankowe oraz operacje dokumentowe.

BOŚ S.A. posiada w innych bankach 16 rachunków NOSTRO w 8 walutach. W swoich księgach BOŚ S.A. prowadzi 1 rachunek LORO w PLN na rzecz banku zagranicznego. W 2007 r. zostały zamknięte 3 rachunki NOSTRO.

3.10. Bankowość inwestycyjna

Działalność inwestycyjną na rynku kapitałowym BOŚ S.A. prowadzi w ograniczonym zakresie.

W celu zapewnienia możliwości oferowania kompleksowej obsługi produktowej klientom Banku, BOŚ S.A. nie wyklucza zaangażowania kapitałowego w podmioty o profilu uzupełniającym zakres jego usług i oferowanych produktów.

W zakresie działalności inwestycyjnej, Bank przede wszystkim świadczy usługi w obszarze organizacji obsługi niepublicznych emisji obligacji komunalnych i obligacji korporacyjnych.

3.10.1. Portfel inwestycyjnych kapitałowych papierów wartościowych

Według stanu na 31 grudnia 2007 r. wartość bilansowa portfela inwestycyjnych kapitałowych papierów wartościowych Banku wynosiła 23,6 mln zł, z czego 21,9 mln zł stanowiły akcje DM BOŚ S.A. – spółki zależnej Banku. W związku z przejściem przez Bank od 1 stycznia 2007 r. na MSR, zmianie uległ sposób ujęcia w księgach posiadanych przez Bank akcji Domu Maklerskiego BOŚ S.A., który przed wprowadzeniem MSR był wyceniany metodą praw własności (43,1 mln zł na dzień 31 grudnia 2006 r.), a obecnie jest wykazywany w księgach Banku w cenie nabycia.

W 2007 r. nie odnotowano istotnych zmian w wielkości portfela inwestycyjnych kapitałowych papierów wartościowych Banku (zmniejszenie stanu akcji w porównaniu do stanu na koniec 2006 r. było głównie związane z dokonaną wyceną akcji Stalexport S.A., oraz zbyciem akcji Instalexport S.A i Invar & Biuro System S.A.).

3.10.2. Organizacja niepublicznych emisji obligacji komunalnych dla samorządów terytorialnych

W 2007 r. Bank pozyskał 8 nowych programów emisji obligacji komunalnych o łącznej wartości 34 mln zł:

- 1) Powiat Sochaczewski – umowa z dnia 14 czerwca 2007 r. – 5,5 mln zł,
- 2) Powiat Żagański – umowa z dnia 12 lipca 2007 r. – 6,7 mln zł,
- 3) Miasto Kostrzyn nad Odrą – umowa z dnia 13 lipca 2007 r. – 4 mln zł,
- 4) Powiat Grójcecki – umowa z dnia 11 października 2007 r. – 4 mln zł., (wartość umowy aneksem z dnia 7 stycznia 2008 r. została zwiększona do 8 mln zł),
- 5) Miasto i Gmina Skaryszew – umowa z dnia 26 października 2007 r. – 2 mln zł.,
- 6) Gmina Karlino – umowa z dnia 29 listopada 2007 r. – 2,5 mln zł.,
- 7) Gmina Rejowiec – umowa z dnia 11 grudnia 2007 r. – 3,3 mln zł.,
- 8) Powiat Elcki – umowa z dnia 28 grudnia 2007 r. – 6 mln zł.

Według stanu na 31 grudzień 2007 r. Bank podpisał umowy organizacji 70 programów emisji obligacji komunalnych (40 programów dla miast i gmin i 30 programów dla powiatów), o łącznej wartości programów 471,76 mln zł. Średnia wartość programów obsługiwanych przez Bank wynosi około 6,74 mln zł.

W 2007 r. Bank obsługiwał 35 emisji obligacji o łącznej wartości 29,7 mln zł.

1. Na dzień 31 grudnia 2007 r Bank obsługiwał 54 programy emisji obligacji komunalnych o łącznej wartości 348,91 mln zł, wobec:
 - 53 programów emisji obligacji komunalnych o łącznej wartości 374,96 mln zł na koniec I półrocza 2007 r.,
 - 56 programów emisji obligacji komunalnych o łącznej wartości 389,46 mln zł na koniec 2006 r.
2. Wartość bilansowa obligacji komunalnych znajdujących się w portfelu Banku wynosiła

230,88 mln zł., wobec:

- 242,75 mln zł na koniec I półrocza 2007 r.,
- 256,72 mln zł na koniec 2006 r.

3. Łączne zadłużenie emitentów obligacji komunalnych z tytułu emisji organizowanych przez Bank po cenie nominalnej wynosiło 279,66 mln zł, co oznacza:

- 3,4% spadek w stosunku do stanu z dnia 30 czerwca 2007 r. (289,56 mln zł),
- 9,2% spadek w stosunku do stanu z dnia 31 grudnia 2006 r. (308,01 mln zł),
- 0,2% spadek w stosunku do stanu z dnia 31 grudnia 2005 r. (280,19 mln zł).

BOŚ S.A. utrzymał pozycję w czołówce organizatorów emisji obligacji komunalnych, uzyskując według stanu na 31 grudnia 2007r.:

- 4 miejsce na rynku pod względem liczby obsługiwanych programów emisji obligacji,
- 5 miejsce pod względem zadłużenia emitentów.

Rentowność obligacji komunalnych znajdujących się w portfelu Banku jest zmienna, ale ma stałą wartość w kolejnych rocznych lub półrocznych okresach odsetkowych, równą sumie średniej ważonej rentowności 52-tygodniowych bonów skarbowych z przetargów poprzedzających rozpoczęcie okresu odsetkowego lub średniej arytmetycznej stawek WIBOR 1M, 3M, 6M lub 1R i marży dla inwestorów. W sytuacji znaczącej podwyżki rynkowych stóp procentowych w przypadku okresów odsetkowych opartych na 52-tygodniowych bonach skarbowych Bank w początkowym okresie nie osiągnie przewidywanych korzyści.

3.10.3. Organizacja niepublicznych emisji obligacji korporacyjnych

W 2007 r. Bank prowadził obsługę emisji obligacji korporacyjnych o łącznej wartości nominalnej 20 mln zł. Obligacje zostały w całości wykupione przez emitenta w dniu 28 sierpnia 2007 r.

3.10.4. Zobowiązania z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych lub instrumentów finansowych

Łączne zadłużenie z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych "EKO Bonus" (bez odsetek) na koniec 2007 r. wynosiło 0,2 mln zł i nie uległo zmianie w porównaniu do stanu na koniec 2006 r. Bank nie emitował innych instrumentów finansowych.

4. GŁÓWNE RYNKI ZBYTU I UZALEŻNIENIE OD PARTNERÓW

4.1. Kanały dystrybucji

4.1.1. Sieć placówek Banku

Wg stanu na 31 grudnia 2007 r. w Banku Ochrony Środowiska S.A. funkcjonowały 22 oddziały, 81 oddziałów operacyjnych oraz 7 punktów obsługi klienta, łącznie 103 oddziały i 7 POK-ów.

W 2007 r. w wyniku działań związanych z rozwojem sieci, uruchomione zostały dwa nowe oddziały operacyjne oraz jeden punkt obsługi klienta, tj.:

- 5 Oddział Operacyjny w Lublinie, przy ul. Kunickiego 143 (data uruchomienia: 20 grudnia 2007r.),
- Oddział Operacyjny w Kołobrzegu, przy ul. Piastowskiej 10 (data uruchomienia: 28 grudnia 2007r.),
- Punkt Obsługi Klienta w Zakopanem, przy ul. Jagiellońskiej 31 (data uruchomienia: 25 stycznia 2007r.).

4.1.2. Alternatywne kanały dystrybucji

Obsługa klientów poprzez alternatywne kanały dystrybucji obejmuje całość usług świadczonych poprzez elektroniczne kanały dystrybucji, telefoniczne kanały dystrybucji oraz poprzez pośredników finansowych.

Elektroniczne kanały dystrybucji:

- **BOŚBank24 - bankowość internetowa** – jest usługą adresowaną do klientów indywidualnych mikroprzedsiębiorstw, klientów korporacyjnych i jednostek samorządu terytorialnego. Dostęp do rachunku jest możliwy poprzez stronę www.bosbank.pl. W ramach usługi BOŚBank24, Bank oferuje klientom możliwość: realizowania przelewów bieżących i odroczonej (w tym do ZUS i urzędów skarbowych), przelewów zagranicznych, usługi składania i zmieniania zleceń stałych, sprawdzania sald rachunków, otwierania lokat, sprawdzania historii transakcji, drukowania potwierdzeń wykonania przelewów, tworzenia i edytowania listy kontrahentów oraz sprawdzania kursów walut i oprocentowania. Dla klientów korporacyjnych został udostępniony nowy internetowy pakiet iBOSS, w skład którego wchodzi rachunek bieżący, karta Maestro Business, BOŚBank24, overdraft oraz Token – urządzenie generujące hasło.
- **Home-Banking "BOSCOM"** - na koniec 2007 r. funkcjonowało 2 505 instalacji Home-Banking "BOSCOM", wobec 3 306 na koniec 2006 r. Zmniejszenie liczby instalacji jest efektem zastępowania tej usługi opisaną powyżej usługą bankowości internetowej, z której korzystają klienci segmentu korporacyjnego i jednostek samorządowych - BOŚBank 24. Bank dodatkowo dla klientów korporacyjnych wprowadził usługę „info SMS”, która polega na wysłaniu przez system BOSCOM na numer telefonu komórkowego Klienta komunikatów SMS zawierających informacje o saldzie rachunku, o wystąpieniu debetu na rachunku, o kapitalizacji depozytów terminowych oraz informację o operacjach.
- **Bankomaty** - według stanu na koniec 2007 r. Bank posiadał 100 czynnych bankomatów (wobec 98 na koniec 2006 r.). Jednocześnie Bank umożliwiał swoim indywidualnym klientom bezpłatne korzystanie z ogólnopolskiej sieci bankomatów (do czterech wypłat miesięcznie).

Telefoniczne kanały dystrybucji:

- **TeleBOŚ** - automatyczna, całodobowa informacja telefoniczna (dla klientów detalicznych i korporacyjnych) o stanie salda na rachunkach, kursach walut, oprocentowaniu oraz o produktach i usługach oferowanych przez Bank. TeleBOŚ umożliwia pobieranie faksem tabeli kursów oraz wybranych informacji dotyczących rachunków, otwieranie lokat złotych i walutowych i dokonywanie przelewów na 9 zdefiniowanych rachunków;
- **odpłatne usługi telefoniczne na hasło** - wykonywanie dyspozycji składanych przez posiadacza "Pakietu EKOKONTO VIP". Usługa ta umożliwia realizację następujących zleceń składanych przez posiadacza Pakietu: otwieranie i zamykanie lokat, przekazywanie środków z nich pochodzących na rachunek wskazany przez klienta (własny lub osób trzecich prowadzony w BOŚ S.A. bądź w innym banku), zmianę kwoty i terminu zleceń stałych, uzupełnianie i modyfikację przelewów definiowanych w usłudze TeleBOŚ, polecenia przelewu w obrocie krajowym na rachunki własne i osób trzecich prowadzone w BOŚ S.A. oraz innych bankach, uzyskiwanie informacji o saldzie rachunku, gdy jest to związane z wykonaniem w/w zleceń;
- **telefoniczna obsługa klientów (Call Center)** - Zakres świadczonych usług obejmuje: udzielanie klientom informacji o produktach i usługach Banku, oferowanie produktów nowym klientom, cross selling, przyjmowanie reklamacji, pomoc dla klientów korzystających z BOŚBank24 i TeleBOŚ.

W celu szerszego dotarcia do klientów detalicznych z ofertą kredytów hipotecznych, Bank podjął działania, których efektem jest nawiązanie współpracy z sieciowymi pośrednikami kredytowymi.

4.2. Liczba obsługiwanych klientów, rachunków i kart płatniczych

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007	31.12.2006	Zmiana (+/-) do:
		w tys. szt.		31.12.06
1.	Liczba rachunków bieżących *	123,6	102,3	21,3
2.	Liczba klientów detalicznych korzystających z usług bankowości elektronicznej	72,0	60,5	11,5
3.	Liczba klientów korporacyjnych korzystających z usług bankowości elektronicznej	3,3	1,1	2,2
4.	Karty płatnicze i kredytowe klientów indywidualnych	78,0	74,7	3,3
5.	Karty płatnicze i kredytowe klientów instytucjonalnych	6,7	5,9	0,8
6.	Liczba placówek (w szt.)	103	101	2
7.	Liczba bankomatów (w szt.)	100	98	2

* łącznie z pakietami i VIP

4.3. Uzależnienie od partnerów

W analizowanym okresie Bank nie posiadał klientów, których udział osiągałby co najmniej 10% przychodów ze sprzedaży Banku ogółem.

W 2007 r. nadal najważniejszymi partnerami Banku w zakresie prowadzonej działalności bankowej, były: Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (NFOŚiGW) oraz Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (WFOŚiGW). NFOŚiGW oraz WFOŚiGW są również akcjonariuszami Banku.

W ramach współpracy z NFOŚiGW i WFOŚiGW, Bank:

- 1) udziela kredytów
 - ze środków funduszy na ryzyko Banku;
 - ze środków własnych Banku z dopłatami funduszy do oprocentowania;
 - w ramach wspólnego finansowania zadań z funduszami, przy czym część przypadająca na zaangażowanie Banku jest udzielana na zasadach komercyjnych, a część pochodząca ze środków Funduszy - na zasadach preferencyjnych.
- Łączne zadłużenie brutto z tytułu kredytów w ramach współpracy z NFOŚiGW i WFOŚiGW wg stanu na koniec 2007 r. wyniosło 776,3 mln zł, stanowiąc 12,4% zadłużenia kredytowego ogółem;
- 2) gromadzi środki – łączny stan depozytów tych klientów oraz środków powierzonych na kredyty wyniósł 1.425,5 mln zł, stanowiąc 18,5% bazy depozytowej Banku ogółem, w tym:
 - wartość środków powierzonych na kredyty NFOŚiGW wynosiła 280,7 mln zł (3,6% bazy depozytowej ogółem);
 - wartość środków powierzonych na kredyty WFOŚiGW 18,5 mln zł (0,4% bazy depozytowej ogółem);
 - środki NFOŚiGW i WFOŚiGW na rachunkach bieżących i terminowych, nie związane bezpośrednio z finansowaniem kredytów przeznaczonych na ochronę środowiska kształtowały się na koniec 2007 r. na poziomie 1 111,4 mln zł i stanowiły 14,4% bazy depozytowej ogółem i 16,8% środków depozytowych pozyskanych przez oddziały Banku;
- 3) współpracuje w innym zakresie - nominalna wartość portfela bonów skarbowych będących na dzień 31 grudnia 2007 r. w posiadaniu WFOŚiGW wynosiła 208,6 mln zł.

4.4. Koncentracja sektorowa i geograficzna

Oceniając strukturę w portfela kredytowego Banku na koniec 2007 roku daje się zauważyć wyraźną dominację branży „Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej” - 25,1% , znaczący udział branży „Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej” - 4,9% oraz „Budownictwo ogólne i inżynieria lądowa” - 3,7%. Udziały pozostałych branż nie przekroczyły 2,9%.

Takie ukształtowanie struktury branżowej portfela kredytowego Banku nie powoduje istotnego ryzyka kredytowego. W wymienionych wyżej branżach dominują klienci - podmioty będące w dobrej kondycji ekonomiczno-finansowej. Występuje ponadto silna dywersyfikacja ryzyka. W branży „Kierowanie podstawowymi rodzajami działalności publicznej” kredytowanych jest kilkuset klientów, w branży „Wytwarzanie i dystrybucja energii elektrycznej” parędziesięciu, w branży „Budownictwo ogólne i inżynieria lądowa” bez mała 200. Dwie pierwsze z wymienionych branż charakteryzują się znikomym poziomem koniecznych do utworzenia rezerw. W trzeciej, konieczność tworzenia rezerw wynika z zalegania w portfelu starych kredytów, które są przedmiotem windykacji. Budownictwo jako branża ma przed sobą dobre perspektywy rozwojowe.

Portfel kredytowy Banku, w podziale geograficznym, tworzą 22 oddziały, obejmujące działaniem wszystkie regiony kraju. Obszary zaangażowania kredytowego oddziałów wyznacza w Banku zarządzenie Prezesa Zarządu w sprawie terytorialnego zasięgu działania oddziałów. Struktura geograficzna portfela jest zróżnicowana: udział największego oddziału to 8,5%, zaś najmniejszego 1,4%. Trudno wskazać na bezpośrednie zależności pomiędzy charakterem regionu geograficznego a jakością portfela kredytowego. Może to oznaczać, że oddziały operujące w biedniejszych regionach, cechujących się większym ryzykiem kredytowym wykazują zwiększoną ostrożność w doborze klientów kredytowych. Utrwalaniu tych ostrożnościowych tendencji służył też zróżnicowany poziom kompetencji kredytowych, jakie przyznawane były dyrektorom i komitetom kredytowym poszczególnych oddziałów.

Bank działa na rynku polskim, a jego aktywność skorelowana jest z potencjałem ekonomicznym regionów oraz ich zaangażowaniem w realizację przedsięwzięć związanych z ochroną środowiska. Koncentrację geograficzną w zakresie depozytów pozyskanych przez sieć placówek Banku oraz zadłużenia kredytowego na koniec 2007 r. przedstawia poniższe zestawienie.

Lp.	Województwo	DEPOZYTY pozyskane przez sieć placówek	KREDYTY
1.	Dolnośląskie	3,7%	7,1%
2.	Kujawsko-Pomorskie	5,5%	6,4%
3.	Lubelskie	5,6%	5,3%
4.	Lubuskie	0,0%	0,0%
4.	Łódzkie	3,2%	3,6%
5.	Małopolskie	7,1%	6,7%
6.	Mazowieckie	36,3%	27,0%
7.	Opolskie	1,4%	1,8%
8.	Podkarpackie	4,5%	3,7%
9.	Podlaskie	2,0%	3,0%
10.	Pomorskie	3,3%	4,5%
11.	Śląskie	12,9%	11,1%
13.	Świętokrzyskie	0,0%	0,0%
12.	Warmińsko-Mazurskie	3,9%	5,5%
13.	Wielkopolskie	5,3%	7,6%
14.	Zachodniopomorskie	5,3%	6,7%
OGÓŁEM		100,0%	100,0%

5. POWIĄZANIA ORGANIZACYJNE I KAPITAŁOWE BANKU

5.1. Powiązania organizacyjne i kapitałowe

W 2007 r. nie nastąpiły zmiany w powiązaniach kapitałowych BOŚ S.A.

5.2. Główne inwestycje krajowe i zagraniczne

Bank w 2007 r. dokonywał jedynie inwestycji krajowych (szerzej pkt 5.2.2.).

5.2.1. Papiery wartościowe i instrumenty finansowe

W 2007 r. Bank nie dokonywał inwestycji kapitałowych (papiery wartościowe).

5.2.2. Realizacja planu inwestycyjnego

Plan finansowy Banku Ochrony Środowiska S.A. na 2007 rok zakładał, na realizację zadań inwestycyjnych w 2007 r. nakłady w wysokości 111,2 mln zł. Na realizację zadań wydatkowano łącznie kwotę 49,1 mln zł, co stanowi 44,2% przyjętego planu na rok 2007. Wydatki te obejmowały:

- Centralny System Informatyczny 9,4 mln zł,
- System Gospodarki Własnej – 1,8 mln zł,
- informatykę (licencje i sprzęt informatyczny) – 33,1 mln zł,
- modernizację budynków i budowli, w tym między innymi: utworzenie nowych oddziałów operacyjnych, dokonanie zmiany siedzib oddziałów – 2,6 mln zł,
- urządzenia techniczne, narzędzia, przyrządy, wyposażenie pozostałe) – 2,2 mln zł.

Priorytetowym zadaniem inwestycyjnym, które zakończono w IV kwartale 2007 r. było wdrożenie scentralizowanego systemu defBank. Pod koniec 2007r. wdrożono System Gospodarki Własnej. w trakcie realizacji jest wdrożenie systemu Fermat. Jego uruchomienie zaplanowano na 2008 rok. Zasadnicze nakłady finansowe na niektóre zadania inwestycyjne (m.in. zmiany siedzib placówek, realizacje nowych oddziałów operacyjnych) zostały przesunięte na rok 2008.

Inwestycje realizowane w 2007 r. finansowane były z kapitałów własnych.

5.3. Opis transakcji z podmiotami powiązanymi

Grupę podmiotów powiązanych z BOŚ S.A. tworzą:

- Dom Maklerski BOŚ S.A.
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- kluczowy personel kierowniczy

Na dzień 31 grudnia 2007 roku BOŚ S.A. pełnił rolę dominującą wobec Domu Maklerskiego BOŚ S.A. natomiast jednostką dominującą wobec BOŚ S.A. jest Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej.

5.3.1 Opis transakcji z jednostką zależną, tj.: Domem Maklerskim BOŚ S.A.

Oddziały Banku prowadzą rachunki bieżące i lokaty terminowe Domu Maklerskiego BOŚ S.A. Transakcje wykonywane na rachunkach bieżących to przede wszystkim wpłaty i wypłaty gotówkowe klientów Spółki. W ramach wolnych środków na koniec każdego dnia zakładane są standardowo depozyty terminowe typu O/N oprocentowane w oparciu o stawkę WIBOR.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku zadłużenie kredytowe DM BOŚ S.A. z tytułu kredytu inwestycyjnego wyniosło 660 tys. zł., stan depozytów łącznie z naliczonymi odsetkami wyniósł 275 372 tys. zł. Ponadto przychody odsetkowe wyniosły 61 tys. zł, koszty odsetkowe 11 079 tys. zł, natomiast pozostałe przychody i koszty odpowiednio 329 tys. zł i 85 tys. zł.

Na 31 grudnia 2007 roku DM BOŚ S.A. posiadał również limit z tytułu kart płatniczych w wysokości 20 tys. zł, w tym stan należności z tytułu kart płatniczych wyniósł 2 tys. zł, a zobowiązania pozabilansowe w kwocie 18 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2006 roku zadłużenie kredytowe DM BOŚ S.A. wyniosło 1 148 tys. zł., stan depozytów łącznie z naliczonymi odsetkami wyniósł 174 233 tys. zł. Ponadto przychody odsetkowe wyniosły 92 tys. zł, koszty odsetkowe 5 173 tys. zł, natomiast pozostałe przychody i koszty odpowiednio 248 tys. zł i 86 tys. zł.

5.3.2 Opis transakcji z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Na dzień 31 grudnia 2007 roku NFOŚiGW posiadał w Banku środki na rachunkach bieżących i terminowych w kwocie 904 434 tys. zł (łącznie z naliczonymi odsetkami). Koszty odsetkowe, jakie Bank poniósł na koniec 2007 roku od depozytów Funduszu wyniosły 18 759 tys. zł.

Na 31 grudnia 2007 roku NFOŚiGW posiadał również limit z tytułu kart płatniczych w wysokości 25 tys. zł, w tym stan należności z tytułu kart płatniczych wyniósł 1 tys. zł, natomiast zobowiązania pozabilansowe 24 tys. zł.

Na 31 grudnia 2007 roku Bank poniósł również koszty od operacji papierami wartościowymi w wysokości 108 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2006 roku NFOŚiGW posiadał w Banku środki na rachunkach bieżących i terminowych w kwocie 230 600 tys. zł (łącznie z naliczonymi odsetkami). Koszty odsetkowe, jakie Bank poniósł w 2006 roku od depozytów Funduszu wyniosły 7 253 tys. zł.

Ponadto na dzień 31 grudnia 2006 roku NFOŚiGW posiadał limit z tytułu kart płatniczych w wysokości 25 tys. zł, z czego wykorzystano 1 tys. zł. Zobowiązania pozabilansowe były w wysokości 24 tys. zł.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku NFOŚiGW posiadał również zabezpieczenia należytego wykonania umowy w wysokości 630 tys. zł udzielone przez Bank w 2005 roku.

Na dzień 31 grudnia 2007 roku wartość środków powierzonych na kredyty NFOŚiGW wynosiła 280 718 tys. zł, a środków WFOŚiGW 33 358 tys. zł. Natomiast na koniec 2006 roku wartość tychże środków wynosiła odpowiednio NFOŚiGW 421 649 tys. zł, a środków WFOŚiGW 17 635 tys. zł.

5.3.3 Informacje dotyczące kredytów i depozytów Członków Zarządu i Rady Nadzorczej BOŚ S.A. oraz członków ich rodzin

W ramach działalności operacyjnej przeprowadzone transakcje z członkami organu zarządzającego i kluczowym personelem kierowniczym obejmują przede wszystkim kredyty i depozyty. Salda poszczególnych pozycji bilansu na 31 grudnia 2007 roku i koniec 2006 roku oraz związane z nimi koszty i przychody na 31 grudnia 2007 roku oraz na 31 grudnia 2006 roku zaprezentowano poniżej:

	w tys. zł	
	31-12-2007	31-12-2006
Stan kredytów	5	5
Udzielone zobowiązania z tytułu linii kredytowych	162	49
Stan depozytów	1 528	1 241
Koszty odsetek od depozytów	40	16

Kluczowy personel kierowniczy korzysta z kredytów i depozytów na warunkach ogólnych oferty publicznej Banku.

Nie było żadnych transakcji z członkami rodzin Członków Zarządu i Rady Nadzorczej Banku.

5.3.4 Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego BOŚ S.A.

	w tys. zł	
	31-12-2007	31-12-2006
Rada Nadzorcza Banku	844	838
Zarząd Banku	3 885	5 940
Razem	4 729	6 778
w tym:		
- krótkoterminowe świadczenia pracownicze	4 496	5 481
- świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	-	726
- świadczenia po okresie zatrudnienia	233	571

Łączna kwota wynagrodzeń Członków Zarządu Banku zawiera: wynagrodzenia zasadnicze, koszt polis ubezpieczeniowych, koszty opieki medycznej oraz koszty korzystania z samochodów służbowych dla celów prywatnych.

6. INFORMACJE O UMOWACH BANKU

6.1. Umowy ubezpieczeniowe

- 1) Umowa grupowego ubezpieczenia na życie klientów BOŚ S.A. „Najlepszy z Najlepszych” zawarta w dniu 21 maja 2007 r. z Towarzystwem Ubezpieczeń na Życie EUROPA S.A.;
- 2) Umowa Generalna Nr 114/02/2007 zawarta w dniu 13 kwietnia 2007r. z Towarzystwem Ubezpieczeń i Reasekuracji „WARTA”; umowa dotyczy ubezpieczeń do kart kredytowych;
- 3) Umowa z dnia 1 sierpnia 2006 r. zawarta z PZU S.A., dotycząca grupowego ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków oraz grupowego ubezpieczenia „Assistance Medyczne” dla posiadaczy rachunków oszczędnościowo-rozliczeniowych EKOKONTO prowadzonych BOŚ S.A. w ramach pakietów;
- 4) Umowa z dnia 8 lipca 2004 r. zawarta z TU i Reasekuracji CIGNA STU S.A., dotycząca ubezpieczenia niskiego udziału Kredytobiorcy - kredyty hipoteczne (z późniejszymi zmianami);
- 5) Umowa generalna z dnia 8 lipca 2004 r. zawarta z TU i Reasekuracji CIGNA STU S.A., obejmująca ubezpieczenie mienia od ognia i innych zdarzeń losowych;
- 6) Generalna umowa ubezpieczenia z dnia 1 lipca 2004 r. zawarta z TU EUROPA S.A., obejmująca ubezpieczenie spłaty kredytu hipotecznego/pożyczki hipotecznej i ubezpieczenie nieruchomości (z późniejszymi zmianami);
- 7) Generalna umowa z dnia 1 lipca 2004 r. zawarta z TU EUROPA S.A., ubezpieczenia niskiego wkładu kredytów hipotecznych (z późniejszymi zmianami);

- 8) Umowa z dnia 1 lipca 2004 r. zawarta z TU na Życie EUROPA S.A., dotycząca grupowego ubezpieczenia na życie kredytobiorców (z późniejszymi zmianami);
- 9) Umowa z dnia 4 lipca 2003 r. zawarta z TUiR CIGNA STU S.A., dotycząca ubezpieczenia spłaty kredytów hipotecznych udzielonych osobom fizycznym;
- 10) Umowa z dnia 4 lipca 2003 r. zawarta z TUiR CIGNA STU S.A., dotycząca ubezpieczenia spłaty pożyczek hipotecznych;
- 11) Umowa z dnia 1 września 2003 r. zawarta z TUiR WARTA S.A., dotycząca ubezpieczenia posiadaczy kart płatniczych BOŚ S.A. – Polisa nr 78/02/2003.

6.2. Umowy współpracy lub kooperacji z Bankiem

- 1) Umowa kredytu inwestycyjnego zawarta w dniu 30 listopada 2007r. przeznaczonego na dofinansowanie budowy parku elektrowni wiatrowych. Kwota udzielonego przez BOŚ S.A. kredytu wynosi 184 000 000 zł. Termin ostatecznej spłaty kredytu przypada w dniu 29 września 2022r. Obsługa administracyjna kredytu będzie prowadzona przez Oddział Banku w Koszalinie – umowa znacząca;
- 2) Umowa linii kredytowej zawarta w dniu 12 listopada 2007 r. z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. EIB postawił do dyspozycji Banku środki w wysokości 50 mln EUR na okres 12 lat przeznaczone dla małych i średnich firm oraz jednostek samorządu terytorialnego. Wartość umowy w złotych wynosi 181 950 000 wg kursu średniego z dnia 12 listopada 2007 r. – umowa znacząca;
- 3) Umowa kredytu obrotowego w rachunku bieżącym zawarta w dniu 13 lipca 2007 r. z Klientem kluczowym dla Banku na kwotę 70 000 000 zł;
- 4) Umowa kredytu inwestycyjnego złotowego na finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska zawarta przez BOŚ S.A. (Oddział Banku w Katowicach) w dniu 29 czerwca 2007 r. na kwotę 200 000 000 zł, w tym ze środków BOŚ S.A. w kwocie 61 650 000 zł w celu dofinansowania zadania z zakresu energetyki. Kredyt został udzielony na okres do 1 grudnia 2016 r. Umowa kredytu została zawarta na podstawie Umowy konsorcjum w sprawie udostępnienia środków - zawartej w dniu 29 czerwca 2007r. przez Bank z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- 5) Umowa linii depozytowej stand by zawarta w dniu 27 czerwca 2007r. przez BOŚ S.A. w jednym z polskich banków, na podstawie której BOŚ S.A. uzyskał dostęp do finansowania awaryjnego wysokości 100 000 000 zł na okres 12 miesięcy w celu realizacji wymogów związanych z Uchwałą nr 9/2007 KNB z dnia 13 marca 2007 r., jak również z wymogami związanymi z planem awaryjnym. Warunki cenowe umowy nie odbiegają od warunków rynkowych – umowa znacząca;
- 6) Umowa kredytu złotowego obrotowego w rachunku bieżącym zawarta w dniu 24 kwietnia 2007 r. przez BOŚ S.A. z jednym ze swoich strategicznych klientów na kwotę 30 000 000 zł. Umowa została zawarta na okres 12 miesięcy. Łączne zaangażowanie Banku (przy uwzględnieniu przedmiotowej umowy) w stosunku do Spółki oraz podmiotów powiązanych z nią kapitałowo i organizacyjnie przekroczyło 10% funduszy własnych i wynosi 118 757 293 zł. Warunki cenowe transakcji oparte są na warunkach rynkowych. Umowa nie zawiera kar umownych, których maksymalna wysokość może przekroczyć równowartość co najmniej 10% jej wartości, jak również zastrzeżeń, warunku lub terminu – umowa znacząca;
- 7) Umowa kredytowa z dnia 20 marca 2007 r., zawarta pomiędzy BOŚ S.A. a Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt na kwotę 15 000 000 EUR;
- 8) Umowa kredytu inwestycyjnego złotowego na finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska zawarta przez BOŚ S.A. (Oddział Banku w Katowicach) w dniu 12 stycznia 2007r. na kwotę 100 000 000 zł, w tym ze środków BOŚ S.A. w kwocie 60 000 000 zł w celu dofinansowania zadania z zakresie energetyki prowadzącego do zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko. Kredyt został udzielony na okres do 31 grudnia 2013 r. Umowa kredytu została zawarta na podstawie Umowy konsorcjum w celu wspólnego finansowania - zawartej w dniu 11 stycznia 2007r. przez Bank z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach;
- 9) Umowa kredytu obrotowego zawarta w dniu 6 grudnia 2006 r. przez BOŚ S.A. z jednym ze swoich strategicznych klientów na kwotę 62 000 000 zł. Warunki cenowe transakcji oparte są na warunkach rynkowych. Umowa nie zawiera kar umownych, których maksymalna wysokość może przekroczyć równowartość co najmniej 10% jej wartości, jak również zastrzeżeń, warunku lub terminu – umowa znacząca;
- 10) Umowa kredytu inwestycyjnego złotowego na finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska zawarta przez BOŚ S.A. (Oddział Banku w Katowicach) w dniu 30 listopada 2006 r. z klientem na kwotę 57 658 796 zł, w tym ze środków BOŚ S.A. w kwocie 29 319 796 zł - w celu dofinansowania zadania z zakresu gospodarki wodno-ściekowej. Kredyt został udzielony na okres do 31 października 2020 r. Umowa kredytu została zawarta na podstawie Umowy konsorcjum w

- sprawie udostępnienia środków - zawartej w dniu 17 listopada 2006r. przez Bank z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej;
- 11) Umowa w sprawie współpracy w zakresie wystawiania przez BOŚ S.A. na rzecz Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej gwarancji bankowych zawarta w dniu 20 września 2006r. Umowa dotyczy szczegółowych warunków współpracy w zakresie wystawiania przez Bank na rzecz NFOŚiGW gwarancji bankowych na zlecenie podmiotów wprowadzających do obrotu sprzęt elektryczny i elektroniczny;
 - 12) Umowa kredytu w rachunku bieżącym zawarta przez BOŚ S.A. w dniu 29 czerwca 2006 r. z kluczowym klientem Banku w kwocie 16 000 000 zł oraz Umowa o ustanowieniu limitu zaangażowania na udzielanie gwarancji bankowych w kwocie 90 000 000 zł (łącznie z zaangażowaniem z tytułu aktualnie funkcjonujących gwarancji). W wyniku zawarcia tych ww. dwóch umów zaangażowanie Banku w stosunku do Spółki oraz podmiotów powiązanych kapitałowo i organizacyjnie, przekroczyło 10% funduszy własnych i wyniosło 108 600 00 zł. (w dniu 3 lipca 2007r. został zawarty Aneks podwyższający kwotę kredytu do 30 000 000 zł i jednocześnie Umowa o ustanowieniu limitu zaangażowania na udzielanie gwarancji bankowych została przedłużona na kolejny rok; łączne zaangażowanie – 120 000 000 zł) – umowa znacząca;
 - 13) Umowa o współpracy nr 4/KFPK/2006 zawarta w dniu 26 czerwca 2006 r. przez BOŚ S.A. z Bankiem Gospodarstwa Krajowego w sprawie współpracy przy udzielaniu przez BGK ze środków KFPK poręczeń i gwarancji spłaty kredytów;
 - 14) Umowa poręczenia portfela kredytowego MSP Nr 7/KFPK/2007 z dnia 9 lipca 2007r. zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego;
 - 15) Umowa kredytu konsorcyjnego inwestycyjnego złotowego na finansowanie zadań związanych z ochroną środowiska zawarta przez Bank z Klientem, będącym spółką prawa handlowego, w dniu 30 maja 2006 r. na kwotę 136 000 000 zł, w tym ze środków BOŚ S.A. w kwocie 26 000 000 zł, w celu dofinansowania budowy elektrowni wiatrowej. Kredyt został udzielony na okres do 21 grudnia 2020 r. Umowa została podpisana na podstawie Umowy w sprawie konsorcjum zawartej w dniu 27 października 2005 r. z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej (z późn. zmianami);
 - 16) Umowa pożyczki syndykowanej zawarta przez BOŚ S.A. w dniu 12 maja 2006 r. z siedmioma bankami, które postawiły do dyspozycji BOŚ S.A. środki w wysokości CHF 80 mln na okres 5 lat na finansowanie potrzeb Banku. Agentami pożyczki są Bank Austria Creditanstalt AG i HSH Nordbank AG. Wartość umowy wynosi: 195 584 000 zł (wg kursu średniego NBP z dnia 12 maja 2006 r.). Warunki cenowe finansowania oparte są na warunkach rynkowych – umowa znacząca;
 - 17) Umowa o współpracy w zakresie pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych zarządzanych przez SEB TFI S.A. (w ramach lokaty inwestycyjnej) zawarta w dniu 20 kwietnia 2006 r.;
 - 18) Umowa pożyczki syndykowanej zawarta w dniu 19 sierpnia 2005 r. przez pożyczkodawców z dziesięcioma bankami, które postawiły do dyspozycji BOŚ S.A. środki w wysokości CHF 125 mln (324,5 mln zł – wg kursu średniego NBP: 2,5960 zł) na okres 5 lat na finansowanie potrzeb Banku. Agentami pożyczki są Bayerische Landesbank, Monachium i Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG, Wiedeń. Pożyczka ta jest oprocentowana według stopy bazowej LIBOR + marża – umowa znacząca;
 - 19) Umowa zawarta w dniu 17 sierpnia 2006r. z Sekurytyzacyjnym Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym, na podstawie której zostało dokonane zbycie wierzytelności kredytowych, pod warunkami zawieszającymi. Pierwszym warunkiem była zapłata przez nabywcę ceny wierzytelności (warunek spełniony na dzień 31 sierpnia 2006r.), drugim warunkiem – ujawnienie przez właściwy sąd wieczystoksięgowy nabywcy wierzytelności jako wierzyciela hipotecznego w miejsce Banku (warunek spełniony w dniu 12 marca 2007r.). Wartość przedmiotowych wierzytelności wynosi 134 832 866,46 zł, w tym należność główna 72 155 958 zł.
 - 20) Umowa konsorcjum z dnia 14 czerwca 2005 r. zawarta z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Umowa została zawarta w celu wspólnego dofinansowania budowy parku elektrowni wiatrowych. Na podstawie przedmiotowej umowy Oddział BOŚ S.A. w Koszalinie w dniu 15 czerwca 2005 r. podpisał umowę kredytu konsorcyjnego, inwestycyjnego w kwocie 181 966 000 zł, w tym ze środków BOŚ S.A. – 56 966 000 zł. Kredyt został udzielony na okres do 30 września 2018 r. – umowa znacząca;
 - 21) Umowa konsorcjum z dnia 18 maja 2005 r. zawarta z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Umowa została zawarta w celu wspólnego finansowania zadania inwestycyjnego związanego ze zmianą technologii produkcji. Na podstawie ww. umowy Oddział Banku we Włocławku w dniu 21 czerwca 2005 r. podpisał umowę kredytu preferencyjnego związanego z ochroną środowiska w kwocie 63 000 000 zł, w tym ze środków BOŚ S.A. – 16 000 000 zł. Kredyt został udzielony na okres do 30 marca 2011 r.;
 - 22) Umowa zawarta w dniu 22 października 2004 r. z IBM Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie. Przedmiotem umowy jest dostarczanie, wykonanie i wdrożenie przez IBM Centralnego Systemu Informatycznego. Umowa: odpowiada wymogom wynikającym z Prawa bankowego w zakresie

- tw. outsourcingu, określa termin wdrożenia CSI na 20 miesięcy od daty podpisania umowy, poddana jest prawu polskiemu (z późniejszymi zmianami). Rozwiązanie umowy nastąpiło za wspólnym porozumieniem stron w dniu 30 lipca 2007r. - umowa znacząca;
- 23) Umowa zawarta w dniu 9 sierpnia 2004 r. z NFOŚiGW w Warszawie na udzielanie przez BOŚ S.A. ze środków NFOŚiGW kredytów preferencyjnych na zadania związane z ochroną środowiska w ramach linii kredytowych (z późniejszymi zmianami). Umowa została zawarta w wyniku przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego w trybie przetargu nieograniczonego. Na mocy tej umowy NFOŚiGW postawił do dyspozycji BOŚ S.A. kwotę 240 000 000 zł. Kredyty były wypłacane przez 2 lata licząc od dnia podpisania umowy z NFOŚiGW. Umowa została zawarta na okres do 9 sierpnia 2011 r. - umowa znacząca;
 - 24) Umowa konsorcjum zawarta w dniu 10 maja 2004 r. pomiędzy BOŚ S.A., Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, a Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie. Umowa została zawarta w celu wspólnego finansowania zadania inwestycyjnego pn. "Poprawa jakości wody w Szczecinie" realizowanego przez ZWIK Szczecin. Na podstawie umowy został udzielony kredyt w wysokości 411 000 000 zł, w tym udział BOŚ S.A. w konsorcjum wyniesie 110 000 000 zł. Nakłady na inwestycję są współfinansowane z dotacji UE, udzielonej w ramach programu ISPA. Okres spłaty kredytu ustalono na 2023 rok - umowa znacząca;
 - 25) Umowa zawarta w dniu 21 października 2003 r., z Narodowym Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie na udzielanie przez BOŚ S.A. ze środków NFOŚiGW kredytów preferencyjnych na zadania związane z ochroną środowiska w ramach linii kredytowych (z późniejszymi zmianami). Na mocy tej umowy NFOŚiGW postawił do dyspozycji BOŚ S.A. kwotę 220 000 000 zł, przeznaczoną na udzielanie kredytów na ww. zadania. Kredyty były wypłacane przez 3 lata licząc od dnia podpisania umowy. Umowa została zawarta na okres do 22 października 2006 r.;
 - 26) Umowa zawarta w dniu 11 września 2003 r., z Europejskim Funduszem Rozwoju Wsi Polskiej – Counterpart Fund (z późniejszymi zmianami). Umowa o współpracy w zakresie kredytowania inwestycji budowy, modernizacji i remontu dróg publicznych na terenach wiejskich. Na podstawie tej umowy Bank udziela kredytów ze środków Funduszu. Umowa została zawarta na czas nieokreślony;
 - 27) Umowa linii kredytowej zawarta w dniu 18 lipca 2003 r., z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. EBI postawił do dyspozycji BOŚ S.A. środki w wysokości 50 mln EUR na okres 12 lat przeznaczone dla małych i średnich firm oraz jednostek samorządu terytorialnego. W dniu 26 stycznia 2004 r. Skarb Państwa udzielił EBI gwarancji spłaty kredytów w wysokości 50 000 000 EUR – termin ważności gwarancji upływa 31 grudnia 2017 r. Podpisana umowa jest pierwszą transzą linii i opiewa na 20 000 000 EUR;
 - 28) Umowa linii kredytowej zawarta w dniu 2 lipca 2003 r., z Bankiem Rozwoju Rady Europy, który postawił do dyspozycji BOŚ S.A. środki w wysokości 50 000 000 EUR na okres 15 lat przeznaczone dla jednostek samorządu terytorialnego. Kredyt będzie wykorzystany w transzach i jest poręczony przez Skarb Państwa;
 - 29) W dniu 18 grudnia 2003 r. Skarb Państwa, reprezentowany z upoważnienia Rady Ministrów przez Ministra Finansów, udzielił Bankowi Rozwoju Rady Europy gwarancji spłaty kredytu w wysokości 15 000 000 EUR (pierwsza transza kredytu), zaciągniętego przez BOŚ S.A. na utworzenie linii kredytowych w celu współfinansowania przedsięwzięć inwestycyjnych jednostek samorządu terytorialnego oraz małych i średnich przedsiębiorców. Termin ważności gwarancji upływa 30 czerwca 2019 r. W dniu 22 czerwca 2006 r. została zawarta Umowa Uzupełniająca nr 2 dotycząca wykorzystywania przez BOŚ S.A. drugiej transzy kredytu w wysokości 35 000 000 EUR;
 - 30) Umowa zawarta w dniu 31 grudnia 2002 r., w sprawie udzielania przez Bank Ochrony Środowiska S.A., ze środków Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej kredytów preferencyjnych na finansowanie inwestycji w zakresie odnawialnych źródeł energii (z późniejszymi zmianami) - kredyty w okresie spłaty;
 - 31) Umowa kredytowa zawarta w dniu 4 grudnia 2002 r. zawarta w pomiędzy BOŚ S.A. a Nordic Investment Bank, który udzielił BOŚ S.A. kredytu w wysokości 10 000 000 EUR na okres 7 lat;
 - 32) Umowa kredytowa z dnia 4 listopada 2002 r., zawarta pomiędzy BOŚ S.A. a Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt na kwotę 10 000 000 EUR;
 - 33) Umowa kredytowa z dnia 28 listopada 2001 r., zawarta pomiędzy BOŚ S.A. a Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt na kwotę 10 000 000 EUR;
 - 34) Umowa kredytowa z dnia 25 kwietnia 2001 r. pomiędzy BOŚ S.A. a Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt na kwotę 10 000 000 EUR;
 - 35) Umowa kredytowa z dnia 18 kwietnia 2000 r. pomiędzy BOŚ S.A. a Kreditanstalt für Wiederaufbau, Frankfurt na kwotę 9 130 000 EUR.

6.3 Umowy z Bankiem Centralnym i organami nadzoru

- 1) Umowa z NBP zawarta w dniu 25 kwietnia 2007 r. w sprawie przekazywania informacji sprawozdawczych do NBP i korzystania z Portalu Systemu Informacji Sprawozdawczej;
- 2) Umowa z NBP zawarta w dniu 3 marca 2005 r. w sprawie warunków otwierania i prowadzenia rachunku RTGS w systemie Sorbnet-Euro (z późniejszymi zmianami);
- 3) Umowa z NBP zawarta w dniu 15 grudnia 2003 r. o udzielanie kredytu lombardowego i o zastaw zabezpieczający ten kredyt;
- 4) Umowa z NBP o udzielanie kredytu technicznego i przenoszenie praw ze skarbowych papierów wartościowych zawarta w dniu 25 listopada 2003 r.;
- 5) Umowa z NBP zawarta w dniu 9 października 2003 r. o prowadzenie rachunku i konta depozytowego papierów wartościowych w Rejestrze Papierów Wartościowych;
- 6) Umowa rachunku lokaty terminowej banku w złotych w NBP zawarta w dniu 13 grudnia 2001 r.;
- 7) Umowa rachunku bankowego zawarta w dniu 30 czerwca 2000 r. między NBP a BOŚ S.A. (z późniejszymi zmianami).

6.4. Pozostałe umowy

- 1) Umowa o prowadzenie rozliczeń zawarta przez BOŚ S.A. w dniu 14 czerwca 2006r. z Towarową Giełdą Energii S.A.
- 2) Umowa zawarta w dniu 31 stycznia 2005 r. dotycząca uczestnictwa w systemie rozliczania zleceń płatniczych w euro EuroElixir prowadzonym przez Krajową Izbę Rozliczeniową;
- 3) Umowa zawarta w dniu 5 października 2004 r. dotycząca uczestnictwa w systemie rozliczania zleceń płatniczych w złotych ELIXIR prowadzonym przez Krajową Izbę Rozliczeniową;
- 4) Umowa zawarta w dniu 10 lutego 2004 r. z Międzybankowym Centrum Gotówki Sp. z o.o. w sprawie obsługi gotówki - świadczenie usług w zakresie odprowadzenia wartości pieniężnych, ich liczenia, sortowania oraz zasilania w wartości pieniężne (z późniejszymi zmianami);
- 5) Umowa zawarta w dniu 8 grudnia 2003 r. w sprawie wykonywania usług związanych z ochroną osób i mienia dla BOŚ S.A. z "Impel Security Polska" Sp. z o.o. (z późniejszymi zmianami);
- 6) Umowa zawarta w dniu 15 maja 2002 r., pomiędzy Prebon Yamane (Poland) Sp. z o.o. a BOŚ S.A., dotycząca pośrednictwa w transakcjach zawieranych przez Bank na zagranicznych i krajowym rynku pieniężnym;
- 7) Umowa z dnia 6 lutego 2002 r., pomiędzy BOŚ S.A. a PolCard S.A., dotycząca współpracy w zakresie personalizacji dla Banku kart IAPA i kart Priority Pass (z późniejszymi zmianami);
- 8) Umowa zawarta w dniu 20 września 2000 r. z PolCard S.A. w sprawie współpracy w zakresie wydawania i obsługi kart Maestro wydawanych w ramach systemu Europay International oraz rozliczania transakcji dokonywanych przy ich użyciu (z późniejszymi zmianami);
- 9) Umowa zawarta w dniu 12 czerwca 1998 r. z PolCard S.A. w sprawie wykorzystywania Krajowego Systemu Rozliczeń do przetwarzania i rozliczania transakcji dokonanych na terenie Polski przy użyciu kart bankowych wydanych w Polsce w trybie rozliczeń kwotami netto;
- 10) Umowa zawarta w dniu 12 czerwca 1998 r. z PolCard S.A. w sprawie współpracy w zakresie wydawania kart Eurocard/MasterCard oraz obsługi i rozliczania transakcji dokonanych przy ich użyciu (z późniejszymi zmianami);
- 11) Umowa zawarta w dniu 30 marca 1998 r. z VISA INTERNATIONAL SERVICE ASSOCIATION w sprawie członkostwa i licencji na używanie znaku handlowego (Zmiana Umowy Członkostwa z dnia 22 czerwca 2004 r.).

6.5. Umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych

6.5.1. Umowy o dokonanie badań sprawozdań finansowych

- 1) Umowa zawarta w dniu 1 czerwca 2006 r. z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Przedmiotem umowy było badanie sprawozdania finansowego oraz dokonanie śródrocznego badania sprawozdania finansowego. Badanie sprawozdania finansowego przeprowadzone zostało w terminie: od 1 listopada 2006 r. do 31 grudnia 2006 r. (badanie wstępne) oraz od 3 stycznia 2007r. do 31 marca 2007r. (badanie końcowe);
- 2) Umowa zawarta w dniu 20 lipca 2007r. z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. Przedmiotem umowy jest przeprowadzenie badania sprawozdań finansowych za okres od 1 stycznia 2007r. do

31 grudnia 2007r. (badanie wstępne od 2 listopada 2007r. do 31 grudnia 2007r., badanie końcowe od 2 stycznia 2008r. do 28 marca 2008r.) oraz badania śródrocznych sprawozdań finansowych za okres od 1 stycznia 2007r. do 30 czerwca 2007r. (badanie od 2 lipca 2007r. do 28 września 2007r.).

6.5.2. Pozostałe umowy z podmiotem uprawnionym do badań sprawozdań finansowych

- 1) Umowa z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. o przeprowadzenie uzgodnionych procedur dot. doradztwa księgowego w obszarze ujmowania kosztów poniesionych z tytułu wdrożenia Centralnego Systemu Informatycznego zawarta w dniu 30 marca 2007r.;
- 2) Umowa z PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. o świadczenie usług w zakresie doradztwa podatkowego zawarta w dniu 4 grudnia 2007r.;

6.5.3. Wynagrodzenie dla podmiotu uprawnionego do badań sprawozdań finansowych

Wynagrodzenie PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. z tytułu przeglądów i badań jednostkowego i skonsolidowanego sprawozdania finansowego:

• za badanie sprawozdań półrocznych w 2006 r.	237 900,00 zł,
• za badanie sprawozdań rocznych w 2006 r.	317 200,00 zł,
• razem	555 100,00
• za badanie sprawozdań półrocznych w 2007 r.	319 640,00 zł,
• za badanie sprawozdań rocznych w 2007 r.	320 860,00 zł,
• razem	640 500,00 zł

Wynagrodzenie PricewaterhouseCoopers Sp. z o.o. tytułu innych umów:

• za 2006 r.	wypłacone	347 700,00 zł,
• za 2007 r.	wypłacone	219 600,00 zł,
	pozostaje do zapłaty:	1) 43 920,00 zł,
		2) 3 000,00 EUR + Vat

II. WYNIKI FINANSOWE BANKU

1. BILANS BANKU

Suma bilansowa Banku wyniosła 9 081,5 mln zł na koniec 2007 r. W porównaniu do stanu na koniec 2006 r. była wyższa o 1 013,6 mln zł.

1.1. Aktywa i pasywa Banku, z punktu widzenia płynności

Aktualna struktura bilansu Banku, charakteryzująca się wysokim udziałem środków stabilnych (części funduszy własnych, długoterminowych pożyczek od banków, osadu depozytowego) po stronie pasywnej oraz znaczącym udziałem aktywów płynnych po stronie aktywnej, nie niesie istotnego zagrożenia z tytułu płynności. Szybki wzrost bazy depozytowej przy stabilizacji zadłużenia kredytowego spowodował znaczący wzrost poziomu płynności, co umożliwia realizację założonych przez Bank planów w zakresie szybkiego rozwoju akcji kredytowej.

Płynność bieżąca Banku zapewniona jest poprzez posiadanie środków płynnych, szybkozbywalnych aktywów oraz możliwość pozyskania krótkoterminowych depozytów z rynku międzybankowego. Zarząd na wniosek odpowiednich komórek Banku, zatwierdza, ustalone zgodnie z wewnętrzną metodologią, minimalne limity środków, jakie muszą być dostępne w celu zapewnienia bieżącej płynności.

Wielkość niedopasowania terminów zapadalności i wymagalności aktywów i zobowiązań ma podstawowe znaczenie dla zarządzania Bankiem. Emitent stosuje zweryfikowane modele pozwalające ocenić maksymalny bezpieczny poziom zróżnicowania struktury terminowej. Bank utrzymuje rezerwę środków na realizację zobowiązań pozabilansowych zgodnie z wyliczonym prawdopodobieństwem ich realizacji.

1.2. KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA BANKU RAZEM

1.2.1. Zmiany w strukturze kapitału własnego i zobowiązań Banku razem

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007		31.12.2006		Dynamika 31.12.06=100
		tys. zł	%	tys. zł	%	
1.	Zobowiązania wobec BC	132	0,0	157	0,0	84,1
2.	Zobowiązania wobec innych banków	661 641	7,3	636 939	7,9	103,9
3.	Pochodne instrumenty finansowe	5 538	0,1	530	0,0	1 044,9
4.	Zobowiązania wobec klientów	7 383 856	81,3	6 658 682	82,6	110,9
5.	Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych	215	0,0	267	0,0	80,5
6.	Rezerwy	14 310	0,1	25 044	0,3	57,1
7.	Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	73	0,0	2 465	0,0	3,0
8.	Pozostałe zobowiązania	117 843	1,3	75 939	0,9	155,2
9.	Kapitał własny	897 855	9,9	667 851	8,3	134,4
KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA RAZEM		9 081 463	100,0	8 067 874	100,0	112,6

Dominującą pozycję w strukturze pasywów Banku stanowią zobowiązania wobec klientów (81,3%). Zobowiązania wobec klientów wzrosły o 725,2 mln zł, głównie na skutek wzrostu środków pozyskiwanych od klientów z sektora budżetowego, funduszy ekologicznych oraz podmiotów gospodarczych. Jednakże udział tej pozycji w sumie bilansowej Banku w porównaniu do stanu na koniec roku ubiegłego zmniejszył się o 1,3 p.p., na skutek wyższej dynamiki pozostałych pozycji pasywów, w tym m.in. kapitałów własnych.

Odnotowany wzrost kapitału własnego jest efektem przeprowadzonego w I półroczu 2007 r. podwyższenia kapitału zakładowego Emitenta w drodze emisji Akcji serii N.

1.2.2. Źródła finansowania działalności operacyjnej Banku

Główne źródło finansowania działalności operacyjnej Banku stanowią:

- środki depozytowe pozyskiwane przez sieć placówek Banku,
- środki pozyskane z rynku międzybankowego (depozyty bankowe oraz kredyty długoterminowe),
- środki pozyskane od obcych donatorów na działalność kredytową (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej).

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007		31.12.2006		Dynamika
		tys. zł	%	tys. zł	%	31.12.06=100
1.	Baza depozytowa	8 025 690	99,7	7 277 367	99,8	110,3
a.	Zobowiązania wobec innych Banków (kapitał)	661 223	8,2	637 046	8,7	103,8
b.	Zobowiązania wobec klientów (kapitał) *	6 967 017	86,6	6 138 096	84,2	113,5
c.	Zobowiązania z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych (kapitał)	189	0,0	234	0,0	80,6
d.	Środki od obcych donatorów	397 262	4,9	501 991	6,9	79,1
2.	Zobowiązania z tytułu transakcji odkupu	0	0,0	0	0,0	x
3.	Pozostałe zobowiązania **	115	0,0	3 582	0,0	3,2
4.	Korekta z tytułu prowizji do rozliczenia w czasie ***	-3 756	0,0	-4 279	-0,1	87,8
5.	Odsetki	23 662	0,3	19 218	0,3	123,1
ŹRÓDŁA FINANSOWANIA OGÓŁEM****		8 045 712	100,0	7 295 888	100,0	110,3

* z wyłączeniem środków od obcych donatorów (poz. 1d.) oraz pozostałych zobowiązań (poz. 3)

** środki w drodze i inne zobowiązania

*** wartość prowizji do rozliczenia w czasie (według efektywnej stopy procentowej) od zaciągniętych kredytów, pożyczek i gwarancji

**** źródła finansowania razem stanowią sumę 3 pozycji bilansu Banku, tj: zobowiązań wobec innych banków, zobowiązań wobec klientów oraz zobowiązań z tytułu emisji bankowych papierów wartościowych

1.2.3. Baza depozytowa Banku

Baza depozytowa ogółem Banku (kapitał bez odsetek) wyniosła 8 025,7 mln zł i była wyższa o 748,3 mln zł, tj. o 10,3 % w porównaniu do stanu na koniec 2006 r.

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007		31.12.2006		Dynamika
		tys. zł	%	tys. zł	%	31.12.06=100
1.	STRUKTURA TERMINOWA					
a	środki bieżące	1 727 566	21,5	1 209 490	16,6	142,8
b	overnight	814 111	10,1	717 397	9,9	113,5
c	środki terminowe	5 484 013	68,4	5 350 480	73,5	102,5
2.	STRUKTURA WALUTOWA					
a	w PLN	6 757 410	84,2	5 877 215	80,8	115,0
b	w walutach obcych	1 268 280	15,8	1 400 152	19,2	90,6
DEPOZYTY OGÓŁEM *		8 025 690	100,0	7 277 367	100,0	110,3

* wraz ze środkami powierzonymi na kredyty, lokatami międzybankowymi, kredytami od banków zagranicznych, bez odsetek i prowizji pozostających do rozliczenia wg efektywnej stopy procentowej.

W strukturze terminowej na koniec 2007 r. dominujący udział miały depozyty terminowe, które stanowiły 68,4% bazy depozytowej ogółem. W stosunku do stanu na koniec 2006 r. ich udział w depozytach ogółem spadł o 5,1 p.p. Wzrósł natomiast udział środków bieżących o 4,9 p.p., co jest głównie efektem wprowadzenia pod koniec 2006 r. do oferty Banku nowego produktu dla klientów indywidualnych - EKOPROFIT. Produkt łączy elementy rachunku oszczędnościowego i lokaty terminowej o progresywnym oprocentowaniu.

W strukturze walutowej w porównaniu do stanu na koniec 2006 r. odnotowano 15,0% wzrost wartości depozytów złotych i 9,4% spadek depozytów walutowych. W strukturze segmentowej odnotowano wzrost wartości depozytów we wszystkich segmentach.

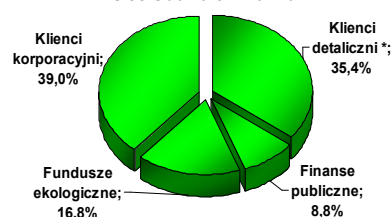
Środki depozytowe pozyskane przez sieć placówek Banku na rynkach lokalnych zwiększały się, a ich udział w strukturze bazy depozytowej ogółem na koniec 2007 r. wyniósł 82,9% wobec 78,7% na koniec 2006 r. Największa koncentracja w zakresie pozyskiwanych środków przez placówki Banku na koniec IV kwartału 2007 r. wystąpiła w województwach: mazowieckim, śląskim oraz małopolskim.

Rok 2007 był okresem dynamicznego wzrostu depozytów. Najwyższy wzrost odnotowano w depozytach pozyskanych z sektora funduszy ekologicznych (o 99,6%), sektora finansów publicznych (o 17,7%), oraz w depozytach od klientów korporacyjnych (o 9,9%). Są to głównie depozyty terminowe.

Największa koncentracja w zakresie pozyskiwanych środków przez placówki Banku na dzień 31 grudnia 2007 r. wystąpiła w województwach: mazowieckim, śląskim i małopolskim.

Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania tych środków w 2007 r. ukształtowała się na poziomie 3,34% (3,00% w 2006 r.), przy czym dla depozytów złotych wyniosła 3,43% (3,11% w 2006 r.), a dla depozytów walutowych 2,26% (1,74% w 2006 r.).

Struktura segmentowa - depozyty pozyskane przez sieć Oddziałów Banku

1.2.4. Informacje o zaciągniętych kredytach, o umowach pożyczek, z uwzględnieniem terminów ich wymagalności oraz o udzielonych poręczeniach lub gwarancjach

Umowy dotyczące zaciągniętych kredytów i pożyczek:

- 1) w dniu 20 marca 2007 r. została podpisana umowa kredytowa w wysokości 15 mln EUR na okres 10 lat z rządowym bankiem niemieckim Kreditanstalt für Wiederaufbau wsparta grantem Komisji Europejskiej w ramach programu SME Finance Facility. Jest to piąta linia kredytowa z KfW dla MSP a pierwsza przeznaczona wyłącznie na finansowanie inwestycji proekologicznych MSP;
- 2) w dniu 27 czerwca 2007 r. została zawarta Umowa linii depozytowej stand by, na podstawie której Bank uzyskał dostęp do finansowania awaryjnego w wysokości 100 mln zł na okres 1 roku w celu realizacji wymogów związanych z Uchwałą nr 9/2007 KNB z dnia 13.03.2007 r., jak również z wymogami związanymi z planem awaryjnym;
- 3) w dniu 12 września 2007 r. zawarta została z Krajowym Depozytem Papierów Wartościowych S.A. (KDPW S.A.) oraz z rządowym bankiem niemieckim Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW) Umowa trójstronna dotycząca zasad i trybu ustanawiania blokady obligacji skarbowych na rachunku papierów wartościowych prowadzonym w KDPW S.A., która była warunkiem uruchomienia nowej linii kredytowej KfW5 (KfW5 jest zabezpieczona zastawem na obligacjach SP na rachunku BOŚ S.A. w KDPW S.A. zgodnie z podpisaną 20 marca 2007r. umową zastawu pomiędzy BOŚ S.A. a KfW). W związku z powyższym 21 września 2007 r. nastąpiło uruchomienie linii KfW5. Jednocześnie linia KfW4 na inwestycje sektora MSP została wykorzystana.
- 4) w dniu 12 listopada 2007r. została podpisana umowa linii kredytowej (Global Loan) z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym w wysokości 50 mln EUR na okres 12 lat przeznaczona na finansowanie inwestycji małych i średnich firm oraz jednostek samorządu terytorialnego.
- 5) W dniu 12 maja 2006 r. Bank podpisał Umowę pożyczki syndykowanej z siedmioma bankami, które postawiły do dyspozycji BOŚ S.A. środki w wysokości 80 mln CHF na okres 5 lat na finansowanie potrzeb Banku. Agentami pożyczki są Bank Austria Creditanstalt AG i HSH Nordbank AG;
- 6) w dniu 7 czerwca 2006 r. BOŚ S.A. zawarł ze Skarbem Państwa reprezentowanym z upoważnienia Rady Ministrów przez Ministra Finansów umowę o udzielenie przez SP gwarancji zabezpieczającej spłatę drugiej i trzeciej transzy kredytu zaciągniętego w Banku Rozwoju Rady Europy na podstawie umowy z grudnia 2003 r., których wykorzystanie w kwocie EUR 35 mln przewidziane jest na rok 2006. Termin ważności 30 czerwca 2019 r.;
- 7) w dniu 19 sierpnia 2005 r. Bank podpisał umowę pożyczki syndykowanej z dziesięcioma zagranicznymi instytucjami finansowymi na kwotę 125 mln CHF na okres 5 lat. Agentami tej pożyczki są Bayerische Landesbank, Monachium i Erste Bank der Oesterreichischen Sparkassen AG, Wiedeń (szerzej w rozdziale I. p. 6.2. Umowy współpracy lub kooperacji z Bankiem);
- 8) Umowa linii kredytowej zawarta w dniu 18 lipca 2003 r., z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym. EBI postawił do dyspozycji BOŚ S.A. środki w wysokości 50 mln EUR. Skarb Państwa udzielił EBI gwarancji spłaty kredytów w wysokości 50 mln EUR – termin ważności gwarancji upływa 31 grudnia 2017 r.). Podpisana umowa jest pierwszą transzą linii i opiewa na 20 mln EUR (szerzej w rozdziale I. p. 6.2. Umowy współpracy lub kooperacji z Bankiem);
- 9) Umowa linii kredytowej zawarta w dniu 2 lipca 2003 r., z Bankiem Rozwoju Rady Europy, który postawił do dyspozycji BOŚ S.A. środki w wysokości 50 mln EUR na okres 15 lat przeznaczone dla jednostek samorządu terytorialnego. Kredyt jest wykorzystany w transzach i poręczony przez Skarb Państwa (szerzej w rozdz. I. p. 6.2. Umowy współpracy lub kooperacji z Bankiem).

Kredyty i pożyczki zaciągnięte od banków według terminów wymagalności przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007	
		tys. zł	%
1.	Do 1 roku	52 887	6,3
2.	Od 1 roku do 5 lat	635 917	75,0
3.	Powyżej 5 lat	158 593	18,7
KREDYTY I POŻYCZKI OD BANKÓW RAZEM *		847 397	100,0

* saldo kredytów i pożyczek od banków nie uwzględnia pozostającej do rozliczenia według efektywnej stopy procentowej prowizji.

1.2.5. Informacje o zaciągniętych kredytach, umowach pożyczek, poręczeniach i gwarancji, nie dotyczących działalności operacyjnej Banku

W 2007 r. BOŚ S.A. nie zaciągał kredytów, pożyczek, nie otrzymał poręczeń i gwarancji nie dotyczących działalności operacyjnej Banku.

1.2.6. Opis wykorzystania wpływów z emisji papierów wartościowych

W 2007 r. został podwyższony, kapitał zakładowy Banku w drodze emisji Akcji serii N. W wyniku podwyższenia kapitału zakładowego, na ogólną liczbę akcji składa się obecnie 15 053 000 Akcji o wartości nominalnej 10 zł każda i o łącznej wartości nominalnej 150 530 000 złotych, którym łącznie przysługuje 15 053 000 głosów na Walnym Zgromadzeniu Banku. Z tytułu podwyższenia kapitału Bank pozyskał kwotę 170,3 mln zł. Podwyższony kapitał zakładowy w związku z emisją Akcji serii N został zarejestrowany postanowieniem Sądu Rejonowego dla m. st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego z dnia 13 czerwca 2007 r. (raport bieżący nr 20/2007 z dnia 25 czerwca 2007 r.).

Emitent przeznaczył środki pozyskane w wyniku emisji Akcji serii N na sfinansowanie rozpoczętych inwestycji opisanych w Rozdz. I pkt 5.2.2. i Rozdz. III pkt 5.3. Pozostała kwota zostanie wykorzystana na zwiększenie akcji kredytowej Banku.

1.3. Aktywa Banku

1.3.1. Zmiany w strukturze aktywów

Dominującą pozycję w aktywach stanowią kredyty i pożyczki udzielone klientom oraz lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom 73,3%.

W porównaniu do stanu na koniec 2006 r. w strukturze aktywów największe zmiany wystąpiły w pozycji kredyty i pożyczki udzielone klientom, lokaty w innych bankach, kredyty i pożyczki udzielone innym bankom oraz inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe.

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007		31.12.2006		Dynamika
		tys. zł	%	tys. zł	%	31.12.06=100
1.	Kasa, środki w BC	139 234	1,5	198 588	2,5	70,1
2.	Lokaty w innych bankach oraz kredyty i pożyczki udzielone innym bankom	642 997	7,1	475 393	5,9	135,3
3.	Inne lokaty na rynku pieniężnym	93 510	1,0	93 516	1,2	100,0
4.	Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu	329 205	3,6	225 756	2,8	145,8
5.	Pochodne instrumenty finansowe	4 030	0,0	8 732	0,1	46,2
6.	Kredyty i pożyczki udzielone klientom	6 002 402	66,2	5 711 724	70,7	105,1
7.	Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe	1 618 232	17,9	1 104 106	13,7	146,6
8.	Aktywa zastawione	0	0,0	34 314	0,4	0,0
9.	Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	0	0,0	3 933	0,0	0,0
10.	Inwestycje w jednostkach zależnych	21 940	0,2	21 940	0,3	100,0
11.	Rzeczowe aktywa trwałe, wartości niematerialne	191 097	2,1	166 456	2,1	114,8
12.	Aktywa z tytułu podatku dochodowego	16 296	0,2	8 750	0,1	186,2
13.	Inne aktywa	22 520	0,2	14 666	0,2	153,6
AKTYWA RAZEM		9 081 463	100,0	8 067 874	100,0	112,6

Najwyższy wzrost wystąpił w pozycji Papiery wartościowe przeznaczone do obrotu oraz Inwestycyjne (lokacyjne) papiery wartościowe. Jest to efektem wyższego tempa wzrostu depozytów w porównaniu do wzrostu portfela kredytowego.

1.3.2. Charakterystyka polityki kredytowej Banku

Celem BOŚ S.A. w 2007 r. w zakresie działalności kredytowej było kształtowanie takiego wolumenu i struktury portfela kredytowego, które zapewniłyby realizację planowanych zadań biznesowych Banku, w warunkach akceptowalnego poziomu ryzyka.

Służyła temu dywersyfikacja portfela kredytowego, ze znaczącym udziałem małych i średnich firm oraz jednostek samorządu terytorialnego. Dążono do zintensyfikowania kredytowania celów i zadań proekologicznych. Zdefiniowano rynki docelowe, rozwijano finansowanie potrzeb inwestycyjnych i bieżącej działalności podmiotów gospodarczych oraz kredytowanie hipoteczne i detaliczne niezwiązane z zaspokajaniem potrzeb mieszkaniowych. Oferta produktowa dostosowana była do poszczególnych segmentów rynku, zasady indywidualnej obsługi stosowane były wobec klientów o szczególnym znaczeniu dla Banku. Podjęto działania dla zwiększenia efektywności działalności windykacyjnej.

Bank - jako sygnatariusz Deklaracji ONZ „Bankowość a Środowisko - nie udzielał kredytów na przedsięwzięcia, które stanowiłyby mogły potencjalne źródło degradacji środowiska naturalnego.

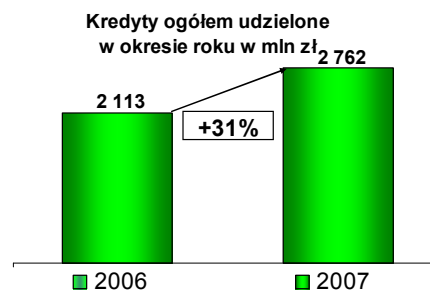
W obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym rozpoznawano ryzyko towarzyszące działalności kredytowej i podejmowano działania dla jego kwantyfikowania i optymalizacji. Cele i zasady zarządzania ryzykiem kredytowym oraz proces identyfikacji i optymalizacji ryzyka kredytowego są spójne z „Wieloletnim Programem Rozwoju - Strategią rozwoju Banku Ochrony Środowiska S.A. na lata 2007 – 2011”.

Bank uzależniał przyznanie kredytu od zdolności kredytowej kredytobiorcy, czyli zdolności do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie. Podstawą oceny ryzyka kredytowego była ocena ratingowa klienta i transakcji. Bank przyjmował zabezpieczenia, które powinny zapewniać odzyskanie kwoty wierzytelności wraz z prowizją, odsetkami i ewentualnymi kosztami dochodzenia należności w przypadku, gdyby kredytobiorca nie regulował dobrowolnie tych płatności. Ocena ryzyka kredytowego pojedynczego podmiotu dokonywana była na tle sytuacji ekonomicznej branży, lokalnego rynku i kraju. Aby wiązać ryzyko klienta z ryzykiem całej gospodarki monitorowane były wybrane jej makroparametry.

Bank w swoich działaniach kredytowych ściśle przestrzegał postanowień „Prawa bankowego” i uchwał Komisji Nadzoru Bankowego, wewnętrznych procedur i reguł sztuki bankowej.

1.3.3. Struktura udzielonych kredytów w okresie sprawozdawczym

W 2007 r. Bank udzielił 14 868 kredytów i pożyczek na kwotę 2 761,7 mln zł. W porównaniu do 2006 r. oznacza to wzrost wartości tych kredytów o 30,7%, tj. o 649 mln zł oraz wzrost liczby udzielonych kredytów i pożyczek (o 0,3%, tj. o 40 szt.). Należy jednak zaznaczyć, że z uwagi na znaczące spłaty należności jakie następowały w poszczególnych miesiącach, zwiększona akcja kredytowa nie miała tak znaczącego przełożenia na wielkość portfela kredytowego Banku ogółem (odnotowano wzrost wartości portfela kredytowego w omawianym okresie o 5,2%).

Wśród udzielonych w 2007 r. kredytów (w ujęciu wartościowym) dominowały kredyty inwestycyjne (61,1% udziału w kredytach udzielonych ogółem) a wzrostowi ich udziału o 2,1 pkt. proc. towarzyszył także znaczący wzrost ich wartości (o 442 mln zł, tj. o 35,4%).

Należy również zaznaczyć, że w 2007 r. wartość udzielonych kredytów w ww. grupach była wyższa niż w analogicznym okresie 2006 r. W kredytach konsumpcyjnych i pożyczkach, stanowiących 2,7% udziału wartości udzielonych w 2007 roku kredytów ogółem zostało zaangażowane około 74 mln zł, co w porównaniu z akcją kredytową (w ujęciu wartościowym) z 2006 r. w tej grupie kredytów oznacza prawie trzykrotny wzrost wartości udzielonych kredytów z poprzedniego roku.

W 2007 r. kwota udzielonych przez BOŚ S.A. kredytów proekologicznych wyniosła 772,4 mln zł, a łącznie z kredytami ze środków powierzonych w ramach umów w sprawie wspólnego finansowania z Narodowym i Wojewódzkimi Funduszami Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej – 1 004,9 mln zł. Spośród udzielonych kredytów ponad 50% wartości stanowiły kredyty preferencyjne – 387,7 mln zł (1 928 kredytów). Zwiększenie o 56% kwoty preferencyjnych kredytów proekologicznych udzielonych w 2007 r. w stosunku do 2006 r. nastąpiło dzięki transakcjom zawartym na podstawie umów z funduszami ochrony środowiska w sprawie wspólnego finansowania wybranych przedsięwzięć. Osiągnięcie takiego wyniku było możliwe również dzięki współpracy z wojewódzkimi funduszami ochrony środowiska w zakresie wnoszenia dopłat do odsetek, zarówno w ramach linii kredytowych, jak również indywidualnych decyzji.

Strukturę (w ujęciu wartościowym) kredytów udzielonych przez Bank w poszczególnych grupach w 2007 r. oraz dla porównania w 2006 r. przedstawiono poniżej:

Lp.	Wyszczególnienie	2007r.		2006r.		Dynamika
		mln zł	%	mln zł	%	2006r. = 100
1. STRUKTURA RODZAJOWA						
a	kredyty inwestycyjne	1 689	61,1	1 247	59,0	135,4
b	kredyty obrotowe na działalność gospodarczą	958	34,7	835	39,6	114,7
c	wykup wierzytelności	41	1,5	5	0,2	820,0
d	kredyty konsumpcyjne i pożyczki	74	2,7	26	1,2	284,6
2. KREDYTY W PODZIALE PODMIOTOWYM						
a	podmioty finansowe	58	2,1	1	0,0	5 800,0
b	podmioty niefinansowe	2 120	76,8	1 489	70,5	142,4
c	instytucje rządowe i samorządowe	584	21,1	623	29,5	93,7
KREDYTY OGÓŁEM UDZIELONE W OKRESIE ROKU		2 762	100,0	2 113	100,0	130,7

1.3.4. Zaangażowanie kredytowe

Wartość bilansowa kredytów i pożyczek udzielonych klientom na koniec 2007 r. wynosiła 6 002,4 mln zł i w porównaniu do stanu na koniec 2006 r. była wyższa o 290,7 mln zł, głównie w związku ze wzrostem wartości kredytów udzielonych osobom fizycznym.

Wyszczególnienie	31.12.2007	31.12.2006	Dynamika
	tys. zł	tys. zł	31.12.06=100
1. Zadłużenie kredytowe BOŚ S.A. - kapitał	6 336 375	6 008 575	105,5
a udzielone przez sieć oddziałów Banku	6 282 343	6 008 575	104,6
b udzielone bankom	54 032	0	x
2. Odsetki, dyskonto, prowizje ESP	-13 238	-12 333	107,3
3. Zadłużenie kredytowe BOŚ S.A.	6 323 137	5 996 242	105,5
4. Banki	-54 442	-393	13 852,9
5. Kredyty i pożyczki brutto	6 268 695	5 995 849	104,6
6. Pozostałe należności	1 304	4 345	30,0
7. Odpisy aktualizujące kredyty i pożyczki udzielone klientom	-267 597	-288 470	92,8
KREDYTY I POŻYCZKI UDZIELONE KLIENTOM	6 002 402	5 711 724	105,1

Wartość zadłużenia kredytowego Banku udzielonego przez sieć oddziałów Banku (kapitał bez odsetek i odpisów aktualizujących) wyniosła 6 282,3 mln zł i w porównaniu do stanu na koniec 2006 r. była wyższa o 273,8 mln zł.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. udział kredytów udzielonych ze środków własnych wyniósł 93,6 % i był o 2,0% wyższy niż na koniec 2006 r. W strukturze walutowej wystąpił dalszy wzrost kredytów w PLN, przy obniżeniu kredytów w walutach obcych, w tym w CHF i EUR.

Na koniec 2007 r. największa koncentracja w zakresie zadłużenia kredytowego występowała w województwach: mazowieckim, śląskim i małopolskim.

W 2007 r. w zadłużeniu kredytowym ogółem odnotowano nominalny wzrost kredytów konsumpcyjnych obrotowych na działalność gospodarczą oraz inwestycyjnych proekologicznych, przy spadku kredytów inwestycyjnych na cele niezwiązane z ochroną środowiska.

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007		31.12.2006		Dynamika
		tys. zł	%	tys. zł	%	31.12.06=100
1. ŚRODKI WŁASNE/OBCE						
a kredyty ze środków własnych		5 882 882	93,6	5 502 574	91,6	106,9
b kredyty ze środków obcych *		399 461	6,4	506 001	8,4	78,9
2. STRUKTURA WALUTOWA						
a kredyty w PLN		5 288 480	84,2	4 758 692	79,2	111,1
b kredyty w walutach obcych		993 863	15,8	1 249 883	20,8	79,5
3. STRUKTURA RODZAJOWA						
a inwestycyjne pozaekologiczne		2 727 136	43,5	2 782 290	46,3	98,0
b inwestycyjne proekologiczne		1 394 561	22,2	1 316 846	21,9	105,9
c obrotowe na działaln. gospodarczą		1 925 389	30,6	1 742 288	29,0	110,5
d konsumpcyjne		235 257	3,7	167 151	2,8	140,7
ZADŁUŻENIE KREDYTOWE OGÓŁEM**		6 282 343	100,0	6 008 575	100,0	104,6

* środki przekazane na kredyty proekologiczne przez obcych donatorów (Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Wojewódzkie Fundusze Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej-Counterpart Fund).

** wartość kredytów udzielonych przez oddziały Banku bez odsetek, dyskonta, prowizji rozliczanych wg efektywnej stopy procentowej oraz odpisów aktualizacyjnych.

Przeciętna podstawowa stopa oprocentowania kredytów udzielonych ze środków własnych Banku wyniosła 5,64% w 2007 r. (5,04% w 2006 r.), a po wyłączeniu kredytów zagrożonych 5,18% (5,60% w 2006 r.).

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007		31.12.2006		Dynamika
		tys. zł	%	tys. zł	%	31.12.06=100
STRUKTURA SEGMENTOWA						
1.	Klienci detaliczni	1 949 288	31,0	1 785 715	29,7	109,2
2.	Klienci korporacyjni	2 469 644	39,3	2 477 494	41,2	99,7
3.	Finanse publiczne	1 861 407	29,7	1 745 280	29,1	106,7
4.	Fundusze ekologiczne	1 906	0,0	29	0,0	6 572,4
5.	Pozostali klienci	98	0,0	57	0,0	171,9
ZADŁUŻENIE KREDYTOWE OGÓŁEM *		6 282 343	100,0	6 008 575	100,0	104,6

* wartość kredytów udzielonych przez oddziały Banku bez odsetek, dyskonta, prowizji rozliczanych wg efektywnej stopy procentowej oraz odpisów aktualizacyjnych.

W 2007 r. zanotowano wzrost zadłużenia kredytowego w segmencie klientów detalicznych i finansów publicznych, przy spadku w segmencie klientów korporacyjnych i funduszy ekologicznych.

Zadłużenie kredytowe ogółem według terminów zapadalności przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007	
		tys. zł	%
1.	Do 1 roku	1 810 837	28,8
2.	Od 1 roku do 5 lat	2 684 374	42,8
3.	Powyżej 5 lat	1 787 121	28,4
ZADŁUŻENIE KREDYTOWE RAZEM *		6 282 332	100,0

* wartość kredytów udzielonych przez oddziały Banku bez odsetek, dyskonta, prowizji rozliczanych wg efektywnej stopy procentowej oraz odpisów aktualizacyjnych.

1.3.5. Informacje o udzielonych pożyczkach, a także udzielonych poręczeniach i gwarancjach z uwzględnieniem jednostek powiązanych

W 2007 roku Bank udzielił 312 gwarancji i poręczeń na ogólną kwotę 220,4 mln zł (analogiczne dane za 2006 rok to 241 udzielonych gwarancji i poręczeń na kwotę 189,1 mln zł). Stan czynnych gwarancji i poręczeń według stanu na 31 grudnia 2007 r., odnoszący się do gwarancji udzielonych w 2007 roku wynosi 235 sztuk na ogólną kwotę 162,7 mln zł; wymiana czynnych gwarancji i poręczeń w ciągu roku wyniosła 54,0% ich wartości odnotowanej na koniec 2007 roku. Gwarancje i poręczenia udzielone przez Bank w 2007 roku zostały wydane z terminem ważności od 6-ciu m-cy do 3 lat; około 8% z nich to gwarancje z terminem ważności do 5 lat.

Nie wystąpiły przypadki udzielenia przez Bank w 2007 roku gwarancji lub poręczenia w stosunku do jednego podmiotu w wysokości powyżej 10% funduszy własnych. Największa koncentracja zaangażowania Banku na 31 grudnia 2007r., z tytułu czynnych gwarancji udzielonych na zlecenie jednego podmiotu (wartość czynnej gwarancji na 31 grudnia 2007r.) wyniosła 51,8 mln zł (7,0% wartości funduszy własnych Banku na koniec grudnia 2007 r.).

Według stanu na dzień 31 grudnia 2007 r., jednostką zależną Emitenta - Dom Maklerski BOŚ S.A., nie posiadała zobowiązań pozabilansowych z tytułu gwarancji czy poręczenia udzielonego przez Bank (Emitenta).

Wartość wszystkich niespłaconych pożyczek i kredytów udzielonych przez emitenta jednostkom powiązanym (stan na 31 grudnia 2007 r.)

Lp.	Jednostka powiązana z emitentem	Data udzielenia kredytu	Rodzaj zobowiązania	Łączne zaangażowanie*	Oprocentowanie p.a.	Termin zapadalności
1.	Dom Maklerski BOŚ S.A.	15.04.2004 r.	Kredyt inwestycyjny	656 tys. zł	WIBOR 6M+2 pkt.	14.04.2009 r.

* bez odsetek

Zadłużenie kredytowe udzielone jednostkom powiązanym według terminów zapadalności, przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007	
		tys. zł	%
1.	Do 1 roku	492,0	75,0
2.	Od 1 roku do 5 lat	164,0	25,0
3.	Powyżej 5 lat	0,0	0,0
ZADŁUŻENIE KREDYTOWE RAZEM *		656,0	100,0

* bez odsetek.

1.3.6. Jakość kredytów

Bank dokonał analizy indywidualnych zaangażowań oraz oceny na bazie grup kredytów o homogenicznym rozkładzie ryzyka kredytowego. Analizie indywidualnej poddano zaangażowania powyżej 1 mln zł, kredyty i pożyczki dla podmiotów powiązanych z Bankiem, wszystkie kredyty z portfela windykacyjnego oraz zaangażowania, dla których analiza grupowa była niewykonalna ze względu na małą liczebność grupy homogenicznej. Podział ten oraz strukturę jakościową przedstawia tabela poniżej.

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007		31.12.2006	
		tys. zł	%	tys. zł	%
I. ANALIZA PORTFELOWA					
1.	Analiza indywidualna				
a	Kredyty i pożyczki, które następnie podlegały wycenie portfelowej	1 979 689	31,6	1 877 980	31,3
b	Kredyty i pożyczki bez utraty wartości	217 779	3,5	279 699	4,7
c	Kredyty i pożyczki z utratą wartości	391 648	6,2	370 108	6,2
d	Odpisy aktualizacyjne	-250 184	-4,0	-257 396	-4,3
Kredyty i pożyczki netto w analizie indywidualnej		2 338 932	37,3	2 270 391	37,9
2.	Analiza grupowa				
a	Kredyty i pożyczki brutto w analizie grupowej razem	3 679 578	58,7	3 467 913	57,8
b	Odpisy aktualizacyjne	-16 930	-0,3	-30 591	-0,5
Kredyty i pożyczki netto w analizie grupowej		3 662 648	58,4	3 437 322	57,3
3.	Pozostałe należności brutto	8 983	0,1	4 494	0,1
4.	Odpisy aktualizujące pozostałe należności	-483	0,0	-483	0,0
II. STRUKTURA JAKOŚCIOWA					
1.	Kredyty i pożyczki bez utraty wartości brutto	5 844 241	93,2	5 625 592	93,8
2.	Kredyty i pożyczki z utratą wartości brutto	424 453	6,8	370 108	6,2
Kredyty i pożyczki brutto razem		6 268 694	100,0	5 995 700	100,0
Pozostałe należności brutto		1 305	0,0	4 494	0,1
Odpisy aktualizujące		-267 597	-4,2	-288 470	-4,8
KREDYTY I POŻYCZKI NETTO		6 002 402	x	5 711 724	x

Udział kredytów i pożyczek z utratą wartości brutto w kredytach wyniósł 6,8% na koniec 2007 r. wobec 6,2 na koniec 2006 r. Stan odpisów aktualizacyjnych na kapitał należności kredytowych na dzień 31 grudnia 2007 r. wyniósł 267,6 mln zł wobec 288,5 mln zł na dzień 31 grudnia 2006 r. Wskaźnik pokrycia kredytów i pożyczek brutto odpisami aktualizującymi wyniósł 4,2% wobec 4,8% na koniec roku ubiegłego.

2. Aktywa i zobowiązania warunkowe

Zobowiązania warunkowe ogółem na dzień 31 grudnia 2007 r. wyniosły 1 502,7 mln zł, główną kwotę stanowią zobowiązania warunkowe finansowe: 1 188,5 mln zł, w tym promesy udzielenia kredytu i nieuruchomione transze kredytu.

Na dzień 31 grudnia 2007 r. w zobowiązaniach pozabilansowych Banku stan czynnych gwarancji i poręczeń ogółem wyniósł 301 119 tys. zł, tj. 40,4% wartości funduszy własnych Banku, ustalonych zgodnie z Uchwałą Nr 2/2007 Nadzoru Bankowego z dnia 13 marca 2007r. (stan na 31 grudnia 2007 r. to 745 808 tys. zł), z czego:

- 250,2 mln zł dotyczyło stanu czynnych gwarancji udzielonych przez Oddziały Banku,
- 50,9 mln zł - gwarancji z wystawienia Centrali Banku, w tym na zlecenie jednego klienta - 50,8 mln zł (tj. 99,7% wartości gwarancji z wystawienia Centrali),
- większość (ilościowo) udzielonych w 2007 r. gwarancji dotyczyło zobowiązań przetargowych i należytego wykonania robót lub wykonania warunków z kontraktu,
- w ujęciu wartościowym 123 515 tys. PLN, tj. 41,0% czynnych gwarancji i poręczeń dotyczyło gwarancji spłaty kredytów (w tym 51 842 tys. PLN na zlecenie jednego podmiotu).

Zleceńdawcami gwarancji były, wg stanu ich zobowiązań na 31 grudnia 2007r.:

- w 98,8% jednostki niefinansowe,
- w 1,1% sektor instytucji rządowych i samorządowych,
- w 0,1% jednostki finansowe.

Według stanu na 31 grudnia 2007r. Bank zrealizował płatności z tytułu wystawionych gwarancji na rzecz beneficjenta w wysokości 5,1 mln zł, a odpisy aktualizacyjne (utworzone rezerwy wg MSR) wyniosły 4,7 tys. zł.

W 2007 r. (w stosunku do wartości z końca 2006 r.) w bilansie Banku nastąpił wzrost czynnych gwarancji i poręczeń o 47,2 mln zł, tj. o 18,6%.

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007		31.12.2006		Dynamika
		tys. zł	%	tys. zł	%	31.12.06=100
I.	I. Zobowiązania warunkowe:	1 502 660	59,2	1 160 941	67,1	129,4
a)	finansowe	1 188 541	46,8	898 127	51,9	132,3
b)	gwarancyjne	301 119	11,9	253 935	14,7	118,6
c)	gwarantowanie emisji	13 000	0,5	8 700	0,5	149,4
d)	inne	0	0,0	179	0,0	0,0
II.	II. Aktywa warunkowe:	1 035 191	40,8	570 408	32,9	181,5
a)	finansowe	691 176	27,2	352 563	20,4	196,0
b)	gwarancyjne	344 015	13,6	217 845	12,5	157,9
Aktywa i zobowiązania warunkowe razem		2 537 851	100,0	1 731 349	100,0	146,6

Bank nie udzielił w ciągu 2007 r. gwarancji ani poręczenia, także gwarancji lub poręczenia kredytu lub pożyczki jednostkom zależnym (tj. na zlecenie Domu Maklerskiego BOŚ S.A.).

3. WYNIKI FINANSOWE

3.1. Rachunek wyników

Lp.	Wyszczególnienie	2007	2006	Zmiana	Dynamika
		w tys. zł			2006 =100
1.	Wynik z tytułu odsetek	198 404	171 819	26 585	115,5
2.	Wynik z tytułu opłat i prowizji	54 353	54 914	-561	99,0
3.	Przychody z tytułu dywidend	14 643	6 999	7 644	209,2
4.	Wynik na działalności handlowej	7 784	8 042	-258	96,8
5.	Wynik inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	1 433	1 557	-124	92,0
6.	Wynik z pozycji wymiany	19 673	27 950	-8 277	70,4
7.	Wynik pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych	10 948	7 818	3 130	140,0
8.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek	8 898	-3 791	12 689	x
9.	Ogólne koszty administracyjne	-235 260	-213 664	-21 596	110,1
10.	WYNIK DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	80 876	61 644	19 232	131,2
11.	ZYSK BRUTTO	80 876	61 644	19 232	131,2
12.	Obciążenia podatkowe	-10 117	-9 778	-339	103,5
13.	ZYSK NETTO	70 759	51 866	18 893	136,4

Zysk netto wypracowany przez BOŚ S.A. w 2007 r. wyniósł 70,8 mln zł i był o 36,4% wyższy, niż w roku 2006. Najistotniejszy wpływ na wynik w analizowanym okresie miały następujące pozycje:

- wynik z tytułu odsetek, wyższy o 15,5% niż przed rokiem, głównie na skutek znacznego wzrostu papierów wartościowych przeznaczonych do obrotu, inwestycyjnych (lokacyjnych) papierów wartościowych oraz w mniejszym stopniu na skutek zwiększenia akcji kredytowej i zdarzeń jednorazowych (w efekcie odzyskania należności od klienta),
- wynik z tytułu opłat i prowizji, niższy o 1,0% w porównaniu do roku ubiegłego, na skutek m.in. zaksięgowania (jednorazowo) w roku ubiegłym przychodu z grantu UE w ramach umowy kredytowej z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EIB) dotyczącej programu Municipal Finance Facility,
- przychody z tytułu dywidend, wyższy o 109,2% w porównaniu do roku 2006 na skutek uzyskania wyższej dywidendy ze spółki zależnej Emitenta - Domu Maklerskiego BOŚ S.A.,
- niższy wynik z pozycji wymiany o 29,6% Bank uzyskał głównie z powodu ograniczenia sprzedaży kredytów hipotecznych denominowanych w CHF; znalazło to odzwierciedlenie w zmniejszeniu dochodów z tytułu przewalutowań,
- wynik pozostałych przychodów/kosztów operacyjnych wyższy o 40,0%, głównie na skutek odzyskania wierzytelności klienta Banku w kwocie 8,5 mln zł i sprzedaży przez Bank posiadanej nieruchomości,
- wyższe koszty administracyjne o 10,1% głównie na skutek zwiększenia kwoty rezerwy utworzonej na nagrody tworzonej w relacji do wypracowanego wyniku finansowego,
- wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych w wysokości 8,9 mln zł w 2007 r., wobec -3,8 mln zł w 2006 r.

3.2. Różnica pomiędzy prognozami a zrealizowanymi wynikami finansowymi w 2007 r.

Bank nie publikował żadnych prognoz wyników finansowych na 2007 r.

3.3. Przychody Banku

W 2007 r. przychody BOŚ S.A. były wyższe o 87,7 mln zł, tj. o 17,9% w porównaniu do roku 2006.

Lp.	Wyszczególnienie	2007		2006		Dynamika 2006=100
		tys. zł	%	tys. zł	%	
1.	Przychody z tytułu odsetek i przychody o podobnym charakterze	445 988	77,2	363 769	74,2	122,6
2.	Przychody z tytułu opłat i prowizji	63 932	11,2	64 776	13,3	98,7
3.	Przychody z tytułu dywidend	14 643	2,5	6 999	1,4	209,2
4.	Wynik na działalności handlowej	7 784	1,3	8 042	1,6	96,8
5.	Wynik na inwestycyjnych (lokacyjnych) papierach wartościowych	1 433	0,2	1 557	0,3	92,0
6.	Wynik z pozycji wymiany	19 673	3,4	27 950	5,7	70,4
7.	Pozostałe przychody operacyjne	15 860	2,7	17 372	3,5	91,3
8.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych	8 898	1,5	0	0,0	x
PRZYCHODY OGÓŁEM		578 211	100,0	490 465	100,0	117,9

W strukturze przychodów Banku, podobnie jak w 2006 r. dominowały przychody z tytułu odsetek (najwyższy udział) i przychody z tytułu prowizji, zwiększył się udział przychodów z tytułu dywidend oraz pozostałych przychodów operacyjnych. Odnotowany spadek przychodów z tytułu opłat i prowizji wynika z zaksięgowania (jednorazowo) w roku 2006 przychodu z grantu UE w ramach umowy kredytowej z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym (EIB) dotyczącej programu Municipal Finance Facility, a spadek udziału w przychodach wyniku z wymiany jest rezultatem ograniczenia akcji kredytowej na cele mieszkaniowe w walutach obcych.

3.4. Koszty Banku

Koszty poniesione przez Bank w 2007 r. zwiększyły się o 68,5 mln zł, tj. o 16,0% w stosunku do roku ubiegłego, głównie na skutek wyższych kosztów odsetek spowodowanych znaczącym zwiększeniem bazy depozytowej oraz wyższych kosztów administracyjnych (rezerwy na nagrody).

Lp.	Wyszczególnienie	2007		2006		Dynamika 2006=100
		tys. zł	%	tys. zł	%	
1.	Koszty z tytułu odsetek i podobne koszty	247 584	49,8	191 950	44,8	129,0
2.	Koszty z tytułu opłat i prowizji	9 579	1,9	9 862	2,3	97,1
3.	Pozostałe koszty operacyjne	4 912	1,0	9 554	2,2	51,4
4.	Wynik odpisów (netto) z tytułu utraty wartości kredytów i pożyczek oraz zobowiązań pozabilansowych	0	0,0	3 791	0,9	x
5.	Ogólne koszty administracyjne	235 260	47,3	213 664	49,8	110,1
KOSZTY OGÓŁEM		497 335	100,0	428 821	100,0	116,0

Koszty prowizji wynikają głównie z tytułu promocyjnego udostępniania klientom Banku wypłat z bankomatów innych banków.

4. CZYNNIKI I NIETYPOWE ZDARZENIA

W 2007 r. nie wystąpiły nietypowe zdarzenia mające wpływ na wynik z działalności Banku.

III. OCENY I PROGNOZY DOTYCZĄCE DZIAŁALNOŚCI BANKU

1. ZARZĄDZANIE BANKIEM

Działalność Banku w 2007 r. podlegała stałej wielostronnej ocenie ze strony organów Banku, tj. Zarządu, jak i Rady Nadzorczej Banku, z punktu widzenia podejmowania adekwatnego ryzyka, oceny rentowności produktów oraz zgodności podejmowanych działań z zadaniami wyznaczonymi w: "Planie finansowym Banku Ochrony Środowiska S.A. na 2007 rok" i w planach operacyjnych poszczególnych jednostek organizacyjnych Banku oraz w "Planie inwestycyjnym Banku Ochrony Środowiska S.A. na 2007 rok".

Działalność Banku podlegała także systemowi kontroli wewnętrznej, którego istotnym elementem były kontrole realizowane przez Departament Audytu i Kontroli Wewnętrznej. Ocenie Departamentu podlegała działalność jednostek i komórek organizacyjnych Banku.

2. OPIS ISTOTNYCH CZYNNIKÓW RYZYKA I ZAGROŻEŃ

2.1. Czynniki gospodarcze

BOŚ S.A. prowadzi działalność na terytorium Polski. W związku z tym polityka gospodarcza Rządu Rzeczypospolitej Polskiej oraz wydarzenia gospodarcze mają wpływ na sytuację finansową Banku. Do najistotniejszych czynników wpływających na działalność Banku należy zaliczyć kondycję finansową przedsiębiorstw oraz gospodarstw domowych, jak również skalę zadłużenia jednostek samorządu terytorialnego.

2.2. Ryzyko konkurencji na rynku bankowym

Bank działa na krajowym rynku usług bankowych w warunkach rosnącej konkurencji, która jest wynikiem jego rozwoju, a także otwarcia rynków usług finansowych w związku z przystąpieniem Polski do Unii Europejskiej. Obecna sytuacja rynkowa będzie miała istotny wpływ na dalsze obniżanie poziomu realizowanych marż odsetkowych na działalności bankowej.

2.3. Ryzyka finansowe

BOŚ S.A. w swej działalności, podobnie jak każda instytucja finansowa narażony jest na ryzyka finansowe do których zalicza się ryzyko rynkowe (w tym: ryzyko walutowe, stopy procentowej i cenowe), ryzyko płynności, ryzyko operacyjne oraz ryzyko kredytowe. Zarządzanie ryzykami finansowymi przedstawiono poniżej.

3. ZARZĄDZANIE RYZYKAMI FINANSOWYMI

3.1. Cel i organizacja zarządzania ryzykami finansowymi

Celem zarządzania ryzykiem w BOŚ S.A. jest maksymalizacja wyniku finansowego Banku przy kontroli ryzyka pojawiającego się w jego działalności. Zgodnie z rekomendacjami Komisji Nadzoru Bankowego, najważniejszą rolę w procesie zarządzania ryzykiem pełnią naczelne organy Banku: Rada Nadzorcza i Zarząd Banku oraz wyspecjalizowane komitety, na które Zarząd Banku deleguje część uprawnień.

W BOŚ S.A. monitorowanie ryzyk finansowych stanowi jeden z podstawowych elementów procesu zarządzania aktywami i pasywami. W ramach tego procesu Bank kompleksowo analizuje ekspozycję na: ryzyko rynkowe (w tym: ryzyko walutowe, stopy procentowej i cenowe), ryzyko płynności, ryzyko operacyjne oraz ryzyko kredytowe. Metody monitorowania poszczególnych rodzajów ryzyka oraz podział kompetencji w tym zakresie zdefiniowane są w wewnętrznych procedurach BOŚ S.A.

Za zarządzanie ryzykami (z wyłączeniem ryzyka kredytowego) w BOŚ S.A. odpowiedzialny jest Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami. Kształtuje on politykę zarządzania bilansem Banku, pozwalającą na realizację Planu finansowego Banku, przy akceptowanym przez Bank poziomie ryzyk finansowych.

Analiza ryzyka kredytowego należy do kompetencji Komitetu Kredytowego Centrali Banku.

Wdrożenie w Banku wymagań, wynikających z Nowej Umowy Kapitałowej Komitetu Bazylejskiego, koordynuje Komitet Sterujący. W 2007 r. Bank kontynuował intensywne działania wdrożeniowe według szczegółowych harmonogramów działań w zakresie poszczególnych filarów NUK. Rozpoczęto implementację systemu informatycznego wspomagającego wdrożenie wymogów raportowych wynikających z NUK, którego pierwszy etap zakończono w lutym 2008 r.

3.2. Ryzyko rynkowe

3.2.1. Ryzyko stopy procentowej

W BOŚ S.A. pod pojęciem ryzyka stopy procentowej rozumie się możliwość negatywnego wpływu zmian rynkowych stóp procentowych na wynik z tytułu odsetek oraz wartość bieżącą kapitału własnego Banku.

W BOŚ S.A., w celu monitorowania tego ryzyka, wykorzystuje się następujące metody: badanie elastyczności oprocentowania aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych wrażliwych na zmiany rynkowych stóp procentowych, lukę duracji, model wartości zagrożonej dla portfela dłużnych papierów wartościowych (VaR), model BPV, lukę stopy procentowej oraz stress-testing w oparciu o analizę scenariuszy oraz dane historyczne. W celu weryfikacji wyników wykorzystywanych metod i modeli w Banku jest stosowana analiza back-testing.

Poziom ryzyka stopy procentowej jest kontrolowany za pomocą następujących limitów: potencjalnej zmiany wyniku z tytułu odsetek pod wpływem zmian rynkowych stóp procentowych o 25 p.b., limity w zakresie zmiany wartości i maksymalnych strat dla papierów wartościowych znajdujących się w poszczególnych portfelach Banku, limity dotyczące wartości zagrożonej – VaR 1-dniowy. Odpowiednie limity są kontrolowane przez odpowiednie komórki Banku i raportowane do Zarządu Banku oraz Komitetu Zarządzania Aktywami i Pasywami.

Przeprowadzone analizy wskazują, że w 2007 r. ryzyko stopy procentowej w Banku było na niewielkim poziomie.

3.2.2. Ryzyko walutowe

Ryzyko walutowe Bank definiuje jako niebezpieczeństwo pogorszenia się jego sytuacji finansowej na skutek niekorzystnych zmian kursów walutowych. Ryzyko walutowe w BOŚ S.A. ogranicza się poprzez limit VaR, limity dla pozycji indywidualnych w poszczególnych walutach i dla pozycji całkowitej. Dodatkowo dla potrzeb kontroli działalności spekulacyjnej na transakcjach wymiany walutowej wprowadzono limity straty (stop-loss). Kontrola wykorzystania tych limitów przeprowadzana jest codziennie.

W 2007 r., otwarta całkowita pozycja walutowa Banku nie przekraczała 18,8 mln zł przy czym w tym okresie średnio kształtowała się ona na poziomie około 4,4 mln zł. Indywidualne pozycje walutowe w tym okresie nie przekraczały następujących poziomów: w przypadku USD do 12,8mln zł (średnio 1,6 mln zł), EUR - do 16,0 mln zł (średnio 2,6 mln zł), CHF – do 6,7 mln zł (średnio 1,4 mln zł.).

Zgodnie z Uchwałą Komisji Nadzoru Bankowego, regulującą wyznaczanie wymogów kapitałowych z tytułu poszczególnych rodzajów ryzyka, Bank codziennie wylicza wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka walutowego. Ryzyko walutowe w 2007 r. kształtowało się na tak niskim poziomie, że wymóg kapitałowy z tytułu tego ryzyka najczęściej nie istniał. Przeprowadzony *stress test* potwierdza, że ekspozycja Banku na ryzyko walutowe była niska.

3.2.3. Ryzyko cenowe

Bank nie jest aktywny na rynkach akcji oraz rynkach towarowych i w efekcie nie posiada ryzyka cenowego w tym obszarze.

3.2.4. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności w BOŚ S.A. obejmuje:

- zarządzanie płynnością bieżącą,
- zarządzanie płynnością średnio i długoterminową,
- metody działania w zakresie utrzymania płynności w sytuacjach awaryjnych.

Dla potrzeb zarządzania ryzykiem płynności Bank wdrożył szereg metodologii obejmujących m.in. tworzenie zestawień aktywów i pasywów zgodnie z kontraktowymi oraz urealnionymi terminami zapadalności i wymagalności, analizę poziomu aktywów płynnych, analizę poziomu stabilności i koncentracji bazy depozytowej (m.in. wyliczanie osadu, analiza dużych klientów). Dla lepszej oceny poziomu ryzyka płynności, Bank analizuje poziom koncentracji bazy depozytowej zarówno na poziomie Banku, jak i poszczególnych oddziałów. Dla potrzeb zarządzania płynnością długoterminową Bank wylicza różnicę pomiędzy średnim ważonym czasem życia aktywów i pasywów.

Bank analizuje wielkość wskaźników płynności do 1 i do 3 miesięcy, poziom osadu, poziom aktywów płynnych, a także relacje poszczególnych pozycji aktywów i pasywów w strukturze bilansu.

W celu oceny ekspozycji Banku na ryzyko płynności finansowej, Bank ustala i monitoruje przestrzeganie limitów strukturalnych dotyczących:

- minimalnego poziomu aktywów płynnych,
- relacji kredytów i pożyczek do stabilnych źródeł finansowania oraz aktywów płynnych do niestabilnych źródeł finansowania.

W przypadku osiągnięcia przez limitowane wielkości poziomu uznawanego za graniczny, Bank podejmuje działania zawarte w planie dotyczącym utrzymania płynności w sytuacji awaryjnej, w tym w szczególności może uruchomić posiadaną przez Bank linię depozytową typu *stand-by*.

BOŚ S.A. na bieżąco kontroluje poziom płynności średnio- i długoterminowej i z wyprzedzeniem, podejmuje działania na rzecz zapewnienia źródeł finansowania o odpowiedniej strukturze walutowej i terminowej, a także inwestowania posiadanych nadwyżek na rynku dłużnych papierów wartościowych.

W 2007 r. posiadany przez Bank poziom płynności na bieżąco pozwalał realizować wszystkie jego zobowiązania.

3.2.5 Ryzyko operacyjne

Bieżące zarządzania ryzykiem operacyjnym było realizowane z wykorzystaniem modelu jakościowego, przede wszystkim nastawionego na działania prewencyjne, ograniczające ekspozycję Banku na przedmiotowe ryzyko. W szczególności odbywało się to poprzez:

- organizację procesów w sposób ograniczający powstanie zagrożeń z tytułu ryzyka operacyjnego,
- okresowe przeglądy ryzyka operacyjnego, oparte na modelach samooceny (*ang. self-assessment*),
- bieżące, sprawne rozwiązywanie problemów wynikających z zaistniałych zdarzeń ryzyka operacyjnego tak, aby nie miały one istotnego wpływu na działalność Banku.

W 2007 r. prowadzono działania mające na celu usprawnienie funkcjonowania systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym. Działania ukierunkowane były m.in. na poprawę procesu gromadzenia danych (w tym wielkości strat) o zdarzeniach ryzyka operacyjnego. Opracowano aplikację wspomagającą Bank w realizacji tych działań. Wdrożenie aplikacji planowane jest w 2008r.

W ramach zarządzania ryzykiem operacyjnym podjęto również intensywne działania nad modyfikacją systemu zarządzania ryzykiem kart płatniczych oraz bankowości elektronicznej. Modyfikacje te polegały na zwiększeniu efektywności bieżącego monitorowania ryzyka oszustw w zakresie transakcji realizowanych kartami oraz zwiększeniu bezpieczeństwa dokonywania transakcji przez klientów w ramach bankowości internetowej.

Bank prowadził również działania nad przygotowaniem organizacji w zakresie ryzyka operacyjnego do spełnienia wymogów wynikających z NUK Komitetu Bazylejskiego.

Przeprowadzona w marcu 2007 r. przez Generalny Inspektorat Nadzoru Bankowego NBP inspekcja oceniła zaimplementowany w Banku proces zarządzania ryzykiem operacyjnym jako poprawny.

W 2007 r. nie odnotowano wydarzeń w zakresie ryzyka operacyjnego, które istotnie wpłynęłyby na bezpieczeństwo funkcjonowania Banku.

3.2.6 Ryzyko kredytowe

W 2007 r. w obszarze zarządzania ryzykiem kredytowym rozpoznawano ryzyko towarzyszące działalności kredytowej i podejmowano działania dla jego kwantyfikowania i optymalizacji. Bank uzależniał przyznanie kredytu od zdolności kredytowej kredytobiorcy, czyli zdolności do spłaty zaciągniętego kredytu wraz z odsetkami w terminach określonych w umowie. Podstawą oceny ryzyka kredytowego była ocena ratingowa klienta i transakcji. Bank przyjmował zabezpieczenia, które powinny zapewniać odzyskanie kwoty wierzytelności wraz z prowizją, odsetkami i ewentualnymi kosztami dochodzenia należności w przypadku, gdyby kredytobiorca nie regulował dobrowolnie tych płatności. Ocena ryzyka kredytowego pojedynczego podmiotu dokonywana była na tle ekonomicznej sytuacji branży, lokalnego rynku i kraju. Aby wiązać ryzyko klienta z ryzykiem całej gospodarki monitorowane były wybrane jej makro parametry.

Istotne znaczenie dla obniżania ryzyka działalności kredytowej miał ciągły monitoring ekspozycji kredytowych, m.in. monitorowanie sytuacji finansowej kredytobiorcy i zabezpieczeń. Na zakres i częstotliwość monitorowania klienta korporacyjnego miał wpływ rating kredytobiorcy, wielkość zaangażowania kredytowego oraz kategoria ryzyka ekspozycji kredytowej. Im gorszy był rating, wyższe zaangażowanie Banku, lub wyższa kategoria ryzyka ekspozycji kredytowej, tym intensywniejsze były działania monitorujące. Konieczne stało się ścisłe przestrzeganie obowiązujących terminów monitorowania klientów. Są to stałe elementy kontroli i oceny działalności kredytowej oddziałów Banku.

W celu dalszej poprawy oceny ryzyka transakcji kredytowych wprowadzono, m.in. metodykę służącą rejestracji i ocenie wniosków o karty kredytowe, zarówno dla osób fizycznych jak i mikroprzedsiębiorstw, metodykę scoringu dla mikroprzedsiębiorstw. Kontynuowane były czynności do objęcia systemem zarządzania ryzykiem kredytowym (SZRK) pełnej oferty kredytowej Banku, co pozwoliło na optymalizację czasu i sposobu obsługi klienta, przyspieszyło proces oceny - wg przyjętych standardów - ryzyka związanego z klientem i transakcją. Wprowadzono nowe zasady oceny zdolności kredytowej mikroprzedsiębiorstw (scoring), który jest narzędziem dla oceny skłonności do spłaty zadłużenia.

Szerzej Ryzyko kredytowe omówiono w rozdziale II. Pkt 1.3.2 Charakterystyka polityki kredytowej Banku.

3.2.7. Tytuły egzekucyjne

W 2007 r. Bank wystawił 99 bankowych tytułów egzekucyjnych na kwotę 39,2 mln zł.

3.2.8. Ocena zdolności do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań

Podstawowymi miernikami zdolności Banku do regulowania zobowiązań jest poziom płynności i adekwatności kapitałowej. W 2007 r. ryzyko płynności w Banku Ochrony Środowiska S.A. kształtowało się na bezpiecznym poziomie. Bank z odpowiednim wyprzedzeniem podejmował decyzje dotyczące pozyskania długoterminowych środków oraz zwiększenia stabilności bazy depozytowej, zapewniające odpowiednią strukturę bilansu i umożliwiające bezpieczną realizację Planu finansowego. Ponadto Bank ma podpisaną umowę typu *stand-by* dot. finansowania awaryjnego.

Przy obecnej strukturze zapadalności/wymagalności aktywów i pasywów Bank posiada zdolność do realizacji swoich zobowiązań oraz finansowania swego rozwoju.

W analizowanym okresie nastąpiła stabilizacja poziomu współczynnika wypłacalności. Poziom współczynnika wypłacalności pozwolił rozwijać działalność Banku, zgodnie z Planem finansowym na 2007 r.

Na jakość zarządzania bilansem Banku, a tym samym również na realizację zobowiązań Banku, wpływ ma również sposób zarządzania ryzykiem walutowym oraz ryzykiem stopy procentowej, które omówiono w p. 3.2. „Ryzyko rynkowe”. Sposób zarządzania tymi ryzykami, ich monitorowanie wskazują, iż Bank posiada zdolność do wywiązywania się z zaciągniętych zobowiązań na odpowiednim poziomie.

4. OCENA ZARZĄDZANIA ZASOBAMI FINANSOWYMI

4.1. Cel i organizacja zarządzania zasobami finansowymi

Zarządzanie zasobami finansowymi jest podstawowym elementem działalności operacyjnej Banku. Polega ono na takim kształtowaniu wielkości oraz struktury bilansu, tj. aktywów, pasywów oraz pozycji pozabilansowych, które pozwalają na osiągnięcie równomiernego strumienia dochodów, przy równoczesnym utrzymaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa prowadzonej działalności.

Polityka zarządzania aktywami i pasywami Banku Ochrony Środowiska S.A. kształtowana jest przez Komitet Zarządzania Aktywami i Pasywami (Komitet ZAP) oraz przez Zarząd Banku.

4.2. Efektywność i bezpieczeństwo działania Banku

Poniżej przedstawiono najważniejsze wskaźniki rentowności i efektywności działania BOŚ S.A. oraz metodologię ich liczenia.

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007	31.12.2006	Zmiana w p.p.
		%		
1.	Stopa zwrotu z kapitału (ROE)	9,0	8,1	0,9
2.	Stopa zwrotu z aktywów (ROA)	0,8	0,7	0,1
3.	Marża odsetkowa na aktywach ogółem	2,3	2,2	0,1
4.	Marża odsetkowa na aktywach ogółem (z uwzgl. SWAP)	2,4	2,3	0,1
5.	Koszty/dochody C/I	76,9	77,3	-0,4

1) relacja anualizowanego zysku netto do średniego stanu kapitałów własnych z początku i końca roku

2) relacja anualizowanego zysku netto do średniego stanu aktywów

3) relacja anualizowanego wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów z początku i końca roku

4) relacja anualizowanego wyniku z tytułu odsetek do średniego stanu aktywów z początku i końca roku z uwzgl. SWAP

5) relacja ogólnych kosztów administracyjnych i pozostałych kosztów operacyjnych do wyniku z tytułu odsetek, wyniku z tytułu opłat i prowizji, przychodów z tytułu dywidend, wyniku na działalności handlowej, wyniku na inwestycyjnych papierach wartościowych, wyniku z pozycji wymiany i pozostałych przychodów operacyjnych

W 2007 r. doszło do zahamowania, obserwowanego w poprzednich okresach, spadku marży odsetkowej w związku ze wzrostem stóp procentowych w Polsce w roku ubiegłym. Wskaźnik koszty/dochody C/I uległ nieznacznej poprawie.

Wybrane wskaźniki bezpieczeństwa działania BOŚ S.A. przedstawia poniższe zestawienie:

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007	31.12.2006	Zmiana w p.p.
		%		
1.	Współczynnik wypłacalności	15,00	11,09	3,9
2.	Udział kapitałów własnych w aktywach ogółem	9,9	8,3	1,6

1) stosunek funduszy własnych netto do ekspozycji Banku na ryzyko

2) wskaźnik obliczony według stanów na koniec danego okresu

Wartość współczynnika wypłacalności na koniec 2007 r. podobnie jak w roku poprzednim kształtowała się na bezpiecznym poziomie. Na wzrost współczynnika wypłacalności wpływ miało, zrealizowane w I półroczu 2007 r., podwyższenie kapitału zakładowego Banku w drodze emisji Akcji serii N.

5. PERSPEKTYWY ROZWOJU DZIAŁALNOŚCI BANKU

5.1. Kierunki rozwoju Banku

Piorytetowymi celami Banku na najbliższe lata będzie sukcesywny wzrost udziału w rynku mierzony udziałem BOŚ S.A. w sumie bilansowej, należnościach i zobowiązaniach sektora bankowego, a także stały wzrost wartości Banku dla akcjonariuszy.

Bank Ochrony Środowiska S.A. w najbliższych latach zgodnie ze swoją misją będzie się nadal wyróżniał na rynku finansowym kredytowaniem projektów służących ochronie środowiska i zrównoważonemu rozwojowi kraju. Będzie to oznaczało dalszy rozwój współpracy z funduszami ekologicznymi w zakresie wspólnego finansowania inwestycji proekologicznych. Tym samym Bank będzie zmierzał do utrwalenia pozycji BOŚ S.A. jako lidera w zakresie bankowej obsługi przedsięwzięć w ochronie środowiska. Wśród priorytetowych zadań Banku będzie rozwój usług bankowości detalicznej. Jednocześnie Bank będzie dostosowywał swoją ofertę produktów do potrzeb klientów korporacyjnych i samorządowych. Bank przewiduje również pogłębianie współpracy z dotychczasowymi klientami z wykorzystaniem cross sellingu.

Bank będzie kontynuował budowę nowoczesnej infrastruktury zarządczej, funkcjonalnej i technologicznej.

Szczegółowe zadania dla Banku na 2008 r. określa "Plan finansowy Banku Ochrony Środowiska S.A. na 2008 r.", który został opracowany w oparciu o prognozy zjawisk makroekonomicznych uwzględniające założenia przyjęte w projekcie Ustawy budżetowej na 2008 r.

5.2. Czynniki zewnętrzne i wewnętrzne istotne dla rozwoju Banku

Czynniki zewnętrzne istotne dla rozwoju Banku to: dalsza poprawa sytuacji gospodarczej kraju, jak również utrzymanie stabilności systemu finansowego w Polsce, a także:

- rezultaty wdrożenia od 1 lutego 2008 r. nowej struktury organizacyjnej, której głównym celem jest usprawnienie systemu zarządzania sprzedażą. Jego istotą jest: wyodrębnienie niezależnych struktur bankowości korporacyjnej i finansów publicznych oraz bankowości detalicznej, oraz koncentracja placówek Banku na realizacji zadań sprzedażowych wynikających z planów finansowych, na bazie wdrożonych nowych technologii informatyczno-bankowych. W celu zapewnienia prosprzedażowej orientacji oddziałów Banku, przeprowadzono w 2007 r. procesy centralizacji systemu defBank i gospodarki własnej. W wyniku wdrożenia tych rozwiązań Centrala przejęła prawie całkowicie zadania związane z gospodarką własną oraz odpowiedzialność za centralną Księgę Główną i budowę centralnego back-office, który w niedalekiej przyszłości odciąży placówki od wykonywania takich czynności jak: rozpatrywanie reklamacji klientów, realizowanie i rozliczanie zajęć rachunków bankowych, monitoring i zarządzanie debetami, prowizjami, itp.;
- zmieniony zostanie zakres zadań i obowiązków w sferze ekologii w celu koncentracji na misji ekologicznej Banku poprzez bardziej efektywne kreowanie produktów ekologicznych, bliższą współpracę z instytucjami odpowiedzialnymi za kreowanie polityki ekologicznej państwa (NFOŚiGW, WFOŚiGW, Ministerstwo Środowiska), projektowanie nowych działań Banku w sferze ekologii (konwencja klimatyczna, mechanizmy protokołu z Kioto), w tym związanych z funduszami strukturalnymi UE. Podporządkowanie Głównych Oddziałów Oddziałów bezpośrednio Centrali Banku umożliwi bardziej efektywne świadczenie usług doradztwa ekologicznego dla klientów Banku oraz zapewni aktywne wsparcie doradców w procesie sprzedaży produktów ekologicznych i podniesie jakość oferowanych usług ekologicznych;
- realizacja planowanych nakładów na ochronę środowiska w skali gospodarki;
- przewidywany wzrost presji inflacyjnej – inflacja w 2008 r. szacowana jest na poziomie 2,7% głównie w rezultacie pojawienia się barier podaży, silnego wzrostu płac oraz stale rosnącej konsumpcji;
- dynamiczny wzrost sektora bankowego w zakresie depozytów i kredytów, szczególnie intensywny wzrost odnotowała akcja kredytowa dla gospodarstw domowych – z uwagi na fakt, że w Polsce rozwój sektora bankowego pod względem sumy depozytów i kredytów jest znacząco skorelowany ze wzrostem PKB, oczekuje się, że sektor bankowy będzie rozwijał się w nieco wolniejszym tempie niż ma to miejsce obecnie;
- nasilenie konkurencji między bankami w obszarze obsługi jednostek samorządu terytorialnego skutkujące obniżeniem marż kredytowych oraz opłat prowizyjnych oferowanych jednostkom samorządu terytorialnego;

- czynnikiem stymulującym, który będzie miał wpływ na procesy zachodzące w działalności kredytowej będzie udoskonalanie i rozszerzanie zakresu wprowadzonego systemu zarządzania ryzykiem kredytowym jak też coraz szerzej wprowadzana standaryzacja obsługi wniosku kredytowego oraz szeroko rozumianego monitoringu ekspozycji kredytowych wynikających z udzielonego kredytu. W kwietniu br. zostaną wprowadzone zmiany w strukturze Banku wynikające z nowelizacji prawa bankowego polegające na rozdzieleniu kredytowego ryzyka transakcyjnego od systemowego. Powołana zostanie też nowa komórka organizacyjna - Stanowisko Compliance do zarządzania ryzykiem braku zgodności;
- wprowadzenie bardziej restrykcyjnego podejścia do oceny zdolności kredytowej klientów indywidualnych - wpływ na to częściowo ma zastosowanie w praktyce wskazań Rekomendacji S. Sytuacja ta, może utrudniać rozwinięcie znacznej akcji kredytowej wśród osób fizycznych;
- utrzymanie polityki racjonalizacji kosztów działania, zarówno w obszarze kosztów osobowych, jak i kosztów rzeczowych;
- zintensyfikowanie współpracy z głównym Akcjonariuszem – NFOŚiGW;
- dalszy rozwój oferty produktowej Banku i jej modyfikowanie w celu uproszczenia procedur oraz dostosowania jej do wymogów klientów Banku;
- rozwój współpracy z funduszami ekologicznymi w celu zaktywizowania działalności proekologicznej Banku;
- aktywne uczestniczenie w przetargach organizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego oraz w postępowaniach mających na celu wybór agenta emisji obligacji komunalnych;
- koniunktura na GPW i jej wpływ na wyniki finansowe jednostki zależnej – Domu Maklerskiego BOŚ S.A.;
- przeprowadzenie kolejnego podwyższenia kapitału zakładowego Banku.

5.3. Ocena możliwości realizacji zamierzeń inwestycyjnych Banku w 2008 r.

“Plan inwestycyjny Banku Ochrony Środowiska S.A. na 2008 rok”, przewiduje nakłady inwestycyjne w wysokości 99,4 mln zł, z przeznaczeniem na:

- wdrożenie Centralnego Systemu Informatycznego,
- rozwój elektronicznych kanałów sprzedaży produktów i usług bankowych,
- wdrożenie narzędzi usprawniających proces zarządzania Bankiem,
- modernizację istniejących placówek bankowych oraz systemów zabezpieczeń.

Realizacja wszystkich wymienionych wyżej zadań ma zasadnicze znaczenie dla dalszego rozwoju Banku. Zamierzone inwestycje przyczynią się do wzrostu konkurencyjności, efektywności działania oraz stworzą podstawę do osiągnięcia celów średnio i długookresowych przyjętych w planie rozwoju Banku na lata 2007-2011.

Nakłady inwestycyjne planowane na 2008 r. finansowane będą z kapitału własnego, w tym ze środków pozyskanych w wyniku zarejestrowanego przez Sąd w dniu 13 czerwca 2007 r. podwyższenia kapitału zakładowego Banku w drodze emisji Akcji serii N.

IV. INFORMACJE UZUPEŁNIAJĄCE O BANKU

1. KAPITAŁ WŁASNY BANKU I AKCJONARIAT

1.1. Kapitał własny

Kapitał własny Banku wzrósł w porównaniu do stanu na koniec 2006 r. o 230,0 mln zł, głównie na skutek przeprowadzonego w 2007 r. podwyższenia kapitału zakładowego Emitenta w drodze emisji Akcji serii N. Z tytułu podwyższenia kapitału Bank pozyskał kwotę 170,3 mln zł.

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007		31.12.2006		Dynamika 31.12.06 =100
		tys. zł	%	tys. zł	%	
1.	Kapitał podstawowy	525 869	58,6	355 781	53,3	147,8
2.	Kapitał z aktualizacji wyceny	-12 475	-1,4	-3 348	-0,5	372,6
3.	Zyski zatrzymane	384 461	42,8	315 418	47,2	121,9
Kapitał własny razem		897 855	100,0	667 851	100,0	134,4

1.2. Akcjonariat

Zgodnie z posiadanymi przez Bank informacjami na koniec 2007 r., lista Akcjonariuszy posiadających co najmniej 5% ogólnej liczby głosów na walnym zgromadzeniu przedstawia się następująco:

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2007		31.12.2006		Zmiany udziału w kapitale zakładowym w 2007 r. w p.p.
		liczba akcji	procentowy udział w kapitale zakładowym	liczba akcji	procentowy udział w kapitale zakładowym	
1.	Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	11 631 715	77,27	10 235 545	77,54	-0,27
2.	Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe	978 300	6,50	758 300	5,74	0,76

Podwyższenie kapitału zakładowego z kwoty 132 000 000 zł do 150 530 000 zł, w drodze prywatnej emisji akcji serii N, zostało zarejestrowane przez Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego postanowieniem z dnia 13 czerwca 2007 r. Następujący akcjonariusze wzięli udział w emisji akcji serii N:

- Skarb Państwa, reprezentowany przez Państwowe Gospodarstwo Leśne – Lasy Państwowe w liczbie 220 000 akcji,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Szczecinie w liczbie 100 000 akcji,
- Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Krakowie w liczbie 10 000 akcji,
- Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w liczbie 1 413 000 akcji,
- KGHM Ecoren S.A. w liczbie 110 000 akcji.

W związku z ubieganiem się Emitenta o dopuszczenie Akcji serii N do obrotu na rynku regulowanym prowadzonym przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., Emitent sporządził Prospekt emisyjny, który został zatwierdzony przez Komisję Nadzoru Finansowego w dniu 16 października 2007 r. Prospekt został udostępniony na stronie internetowej Emitenta (www.bosbank.pl) i Domu Maklerskiego BOŚ S.A. (www.bossa.pl).

W dniu 26 listopada 2007 r. akcje BOŚ S.A. serii N zostały dopuszczone do obrotu giełdowego na rynku podstawowym.

1.3. Informacje o umowach dotyczących przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu

Emitentowi nie są znane umowy dotyczące przyszłych zmian w strukturze akcjonariatu.

1.4. Posiadacze specjalnych uprawnień kontrolnych z tytułu papierów wartościowych

Wszystkie akcje Banku są równe i każda akcja daje prawo 1 głosu na Walnym Zgromadzeniu i jednakowe prawo do dywidendy.

1.5. Ograniczenia w przenoszeniu prawa własności papierów wartościowych i w wykonywaniu prawa głosu

Zgodnie ze Statutem Banku w przypadku ustanowienia zastawu lub użytkowania na akcji imiennej, zastawnik i użytkownik nie mogą wykonywać prawa głosu z tych akcji. Aktualnie w kapitale zakładowym Banku nie ma akcji imiennych.

2. WŁADZE BANKU

2.1. Tryb powoływania i odwoływania oraz uprawnienia

Zgodnie ze Statutem Banku, Rada Nadzorcza jest powoływana lub odwoływana przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy. Wspólna kadencja Rady Nadzorczej trwa trzy lata i liczba kadencji nie jest ograniczona. Członkowie Rady Nadzorczej mogą być odwołani przed upływem kadencji.

Zarząd Banku - prezesa oraz wiceprezesów i członków Zarządu - zgodnie ze Statutem Banku, powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Prezes Zarządu ma prawo wnioskować o powołanie i odwołanie członków Zarządu. Zarząd Banku jest powoływany przez Radę Nadzorczą na wspólną kadencję trwającą trzy lata. Liczba kadencji nie jest ograniczona. Mandaty członków Zarządu wygasają z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia zatwierdzającego sprawozdanie z działalności i sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Zarządu.

Do kompetencji Zarządu Banku należą wszelkie sprawy nie zastrzeżone innym organom Banku. Zarząd Banku, w szczególności reprezentuje Bank wobec instytucji zewnętrznych, podejmuje uchwały w sprawie struktury organizacyjnej Banku, tworzenia i likwidacji placówek Banku oraz nabycia i zbycia nieruchomości, opracowuje projekty wieloletnich programów rozwoju i rocznych planów finansowych Banku, odpowiada za działanie systemu kontroli wewnętrznej.

Od 14 lutego 2006 r., zgodnie ze zmianą w Statucie Banku (uchwaloną przez NWZA) Zarząd Banku, w szczególności podejmuje decyzje w sprawach dotyczących zaciągnięcia zobowiązań lub rozporządzenia aktywami, których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych Banku.

Zgodnie ze Statutem Banku, decyzję o emisji akcji BOŚ S.A. podejmuje Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku. Zagadnienia związane z wykupem akcji są regulowane przez Kodeks spółek handlowych. Statut Banku nie zawiera odrębnych zapisów określających uprawnienia członków Zarządu do podejmowania decyzji o wykupie akcji.

2.2. Rada Nadzorcza Banku

Skład Rady Nadzorczej w okresie od 31 grudnia 2006 r. do 28 czerwca 2007 r., tj. do końca wspólnej kadencji przedstawiał się następująco:

- 1) Andrzej Herman - Przewodniczący Rady Nadzorczej,
- 2) Janina Jóźwiak - Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej,
- 3) Wiesław Siwczak - Sekretarz Rady Nadzorczej.

Członkowie Rady:

- 4) Ryszard Bartkowiak,
- 5) Andrzej Matysiak,

- 6) Kazimierz Stanisław Kujda,
- 7) Agnieszka Zawartko.

Skład Rady Nadzorczej VII kadencji wybranej na Zwyczajnym Walnym Zgromadzeniu w dniu 28 czerwca 2007 r.:

- 1) Andrzej Herman – Przewodniczący,
- 2) Janina Jóźwiak – Wiceprzewodnicząca,
- 3) Ryszard Bartkowiak - Sekretarz,

Członkowie Rady:

- 4) Marta Czyż,
- 5) Andrzej Matysiak,
- 6) Lech Płotkowski,
- 7) Agnieszka Zawartko.

W okresie od 28 czerwca 2007 r. do 31 grudnia 2007 r. skład Rady Nadzorczej nie zmienił się.

2.3. Zarząd Banku

Skład Zarządu na dzień 31 grudnia 2007 r. był następujący:

- 1) Jerzy Pietrewicz – Prezes Zarządu,
- 2) Piotr Wiesiołek – Wiceprezes Pierwszy Zastępca Prezesa Zarządu,
- 3) Stanisław Kostrzewski – Wiceprezes Zarządu,
- 4) Marcin Romanowski - Wiceprezes Zarządu.

Skład Zarządu w 2007 r. nie uległ zmianie.

2.4. Informacje na temat wartości wynagrodzeń, nagród lub innych korzyści

Informacje na temat wartości wynagrodzeń, nagród lub korzyści, odrębnie dla osób zarządzających i nadzorujących w przedsiębiorstwie emitenta zostały przedstawione w części I niniejszego Sprawozdania Zarządu z działalności BOŚ S.A. w 2007 r. w punkcie 5.3.4. Wynagrodzenie kluczowego personelu kierowniczego BOŚ S.A.

2.5. Akcje BOŚ S.A. w posiadaniu osób zarządzających i nadzorujących

Na podstawie oświadczeń przekazanych przez członków Zarządu Banku oraz Rady Nadzorczej Banku, liczba akcji BOŚ S.A. będących w posiadaniu osób zarządzających nie zmieniła się w 2007 r. Prezes Zarządu BOŚ S.A. Jerzy Pietrewicz posiadał 180 akcji BOŚ S.A. Pozostali członkowie Zarządu oraz członkowie Rady Nadzorczej w okresie sprawozdawczym nie posiadali akcji BOŚ S.A.

Członkowie Zarządu oraz Rady Nadzorczej nie posiadali w ub.r. akcji i udziałów w pozostałych jednostkach powiązanych.

2.6. Umowy dotyczące rekompensat dla osób zarządzających

Wszystkie umowy o pracę zawierane z osobami zarządzającymi uwzględniały zasady rekompensat. W 2007 r. w tym zakresie obowiązywały następujące zapisy:

- a) w sytuacji odwołania z pełnionej funkcji przed upływem kadencji:
 - w 1 przypadku przewidywano wypłacenie 4,5 – krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia,
 - w 3 przypadkach przewidywano wypłacenie 2,5 – krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia
- b) w sytuacji wygaśnięcia umowy w związku z upływem kadencji:
 - w 1 przypadku przewidywano wypłacenie 4 – krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia
 - w 3 przypadkach przewidywano wypłacenie 3 – krotnego stałego miesięcznego wynagrodzenia

Ponadto, z wszystkimi osobami zarządzającymi zawarte były umowy o zakazie konkurencji określające zasady wypłaty odszkodowań w zamian za nie podejmowanie pracy w innych bankach i na ich rzecz bez zgody Rady Nadzorczej. Zapisy w tym zakresie przewidują odszkodowania, wypłacane co miesiąc po ustaniu stosunku pracy, w wysokości 50% stałego wynagrodzenia należnego za ostatni miesiąc istnienia stosunku pracy:

- w 1 przypadku – przez okres 9 miesięcy,
- w 3 przypadkach – przez okres 6 miesięcy.

3. PRACOWNICY BANKU

3.1. Zatrudnienie

Według stanu na 31 grudnia 2007 r. Bank zatrudniał 1 721 osób, a na dzień 31 grudnia 2006 r. - 1 723 osoby. Należy podkreślić, że spadek zatrudnienia miał miejsce przy zwiększeniu, w stosunku do stanu na koniec 2006 r. sieci placówek Banku o dwa oddziały operacyjne oraz jeden punkt obsługi klienta. W strukturze zatrudnienia 75,8% osób posiadało wyższe wykształcenie, a 58,3% stanowiły osoby do 40 lat.

Jednym z ważniejszych zadań w obszarze polityki kadrowej Banku była aktywność szkoleniowa ukierunkowana na systematyczne podnoszenie kwalifikacji i umiejętności zawodowych pracowników Banku zorientowane na cele biznesowe i rozwojowe Banku.

Skala i zakres poszczególnych form szkolenia:

- w 2007 r. we wszystkich formach szkolenia uczestniczyło 3 789 osób tj. o ok. 541 osób więcej niż w 2006 r.
Wskaźnik intensywności szkoleń wyniósł ok. 2,2 (2006 r. - ok. 1,9; 2005 r. - ok. 2,0),
- szkolenia wewnątrzbankowe organizowane przez Centralę stanowiły wiodącą formę szkolenia w Banku. W 124 sesjach szkoleniowych (w 2006 r. - 80) uczestniczyło ok. 3,0 tys. osób (w 2006 r. - 2,7 tys. osób), co stanowi ok. 80% uczestników szkoleń ogółem.
Szkoleniami w zakresie sprzedaży objęto ok. 67% (w 2006 r. - 46%) uczestników szkoleń organizowanych centralnie - w tym ok. 47% stanowią uczestnicy 63 szkoleń obszaru bankowości detalicznej w zakresie: sprzedaży produktów i usług, standardów jakości obsługi klienta, technik sprzedaży, wstępnej oceny klienta,
- szkoleniami indywidualnymi objęto 320 pracowników Banku, w tym ok. 69% to pracownicy Centrali kierowani na szkolenia specjalistyczne. Spośród szkoleń indywidualnych pracowników oddziałów ok. 63% to uczestnicy kursów kasjerskich walutowo-złotowych.

3.2. Informacje o systemie kontroli programów akcji pracowniczych

W 2007 r. Bank nie prowadził programów akcji pracowniczych.

4. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA

Promocja marki i wizerunku Banku:

Działania marketingowe wspierały realizację celów biznesowych Banku zawartych w Planie Finansowym BOŚ S.A. na 2007 r. oraz przyczyniały się do utrwalenia pozycji lidera w sektorze bankowym w finansowaniu przedsięwzięć ekologicznych. W zakresie reklamy wizerunkowej:

- opublikowano wydawnictwa własne: Raporty: Ekologiczny i Roczny Banku oraz ulotki i plakaty;
- prowadzono działania w zakresie „public relations” – wydawano wkładki o BOŚ S.A. w miesięczniku „Środowisko”, organizowano konferencje prasowe. Opublikowano szereg artykułów promujących Bank i jego ofertę. Były to wywiady z przedstawicielami kadry kierowniczej BOŚ S.A. a także wypowiedzi eksperckie w prasie ogólnopolskiej, terenowej, zwłaszcza w tytułach prasy branżowej i specjalistycznej, kierowanej do wszystkich segmentów rynkowych. Przeprowadzono Konkurs dla Dziennikarzy o „Nagrodę Prezesa Zarządu Banku” oraz przyznano nagrodę im. prof. Myczkowskiego w konkursie organizowanym przez Stowarzyszenie Dziennikarzy Polskich,
- realizowano reklamę internetową na własnej witrynie. Bank oraz jego produkty reklamowano na stronach www. i w portalach finansowych. Kontynuowano współpracę z serwisem samorządowym PAP (www.samorząd.pap.pl) oraz serwisem budowlanym www.murator-dom.pl. Serwis samorządowy PAP zamieszczał informację o bieżącej działalności Banku w zakresie obsługi samorządów, w tym o nowych programach emisji obligacji komunalnych. Serwis ten umożliwia wyszukanie doradców klienta opiekujących się daną jednostką samorządu terytorialnego,
- Bank brał udział w imprezach wystawienniczych, targowych takich jak:
 - Dzień Ziemi w Warszawie (kwiecień),
 - Międzynarodowy Dzień Ochrony Środowiska (czerwiec – udział w obchodach w województwie śląskim, wyznaczonym przez Ministerstwo Środowiska oraz spot reklamowy w I programie Polskiego Radia),
 - Sianokosy w Biebrzańskim Parku Narodowym (wrzesień),

- V Samorządowe Forum Kapitału i Finansów (październik),
- Międzynarodowe Targi Ekologiczne „Poleko” w Poznaniu (listopad),
- współpracowano z partnerami biznesowymi działającymi w segmencie strategicznych klientów BOŚ S.A. – wydawnictwami samorządowymi (m. in. Abrys i Municipium),
- sponsorowano Konkurs Recyklingu organizowany przez „Przegląd Komunalny”, oraz konkurs „Ekolaury” Polskiej Izby Ekologicznej,
- udzielano wsparcia finansowego (darowizny) organizacjom, stowarzyszeniom, przedsięwzięciom charytatywnym pokazujący pozytywny image Banku.

Promocja produktów BOŚ S.A.:

- podstawową kampanią była, zrealizowana w okresie kwiecień – czerwiec, kampania wprowadzająca na rynek ofertę kart kredytowych. Od 16 kwietnia 2007 r. Bank dołączył do grona wydawców międzynarodowych kart kredytowych systemu VISA. Karty VISA Classic, Gold i Business są kartami wydawanymi przez Bank w nowoczesnej technologii mikroprocesorowej, odznaczają się wysokimi limitami kredytowym oraz bardzo dogodnymi warunkami cenowymi. Do kart dołączony jest program affinity na rozwój naturalnych ekosystemów polskiej przyrody. Działania promocyjne obejmowały głównie reklamę w internecie, reklamę na witrynach w placówkach Banku, niestandardowe formy reklamy (l-boardy, air-boardy) oraz w II półroczu 2007 r. mailing do potencjalnych klientów w ramach programu „Karta za kartę”;
- promocyjne warunki udzielania kredytów hipotecznych dla klientów indywidualnych wprowadzone od lutego 2007r. wsparte zostały reklamą internetową oraz ogłoszeniami reklamowymi w prasie lokalnej;
- w marcu 2007r. zmodyfikowano ofertę dla mikroprzedsiębiorstw, wprowadzając dwa rodzaje Pakietów: Pakiet Jantar i Pakiet Jantar Start. Wprowadzenie produktu poparte było działaniami promocyjnymi w takich mediach, jak: prasa branżowa, internet, rozdyskrebowano również ulotki przed urzędami skarbowymi i placówkami ZUS;
- w kwietniu 2007r. Bank brał udział w Forum Gospodarczym Przemysłu Drzewnego i Meblarskiego POLWOOD w Poznaniu, promując pakiet iLas;
- w maju 2007r. Bank brał udział w VII Międzynarodowym Forum Gospodarki Odpadami w Kaliszu.
- w czerwcu 2007r. Bank, wspólnie z TU na Życie EUROPA S.A. wprowadził na rynek innowacyjny produkt strukturyzowany (sprzedawany w formie subskrypcji), łączący w sobie cechy depozytu bankowego, funduszu inwestycyjnego oraz ubezpieczenia na życie. Działania promocyjne obejmowały reklamę w internecie i w prasie;
- w czerwcu 2007r. Bank wprowadził do oferty pożyczkę hipoteczną dla firm, prowadząc marketing bezpośredni, wydając materiały BTL: ulotki, plakaty;
- w II kwartale 2007r. realizowano kampanię promocyjną Kredytu Wprost dla Twojej Firmy za pośrednictwem struktury kolejowej, mailingu do klientów, reklamy w prasie, przy użyciu materiałów BTL: ulotek i plakatów;
- w IV kwartale 2007r. promowano nową pożyczkę gotówkową, która dzięki wysokiemu limitowi kredytowemu oraz ubezpieczeniu spłaty pożyczki może zaspokoić potrzeby bardzo wymagających klientów. Działania obejmowały m.in.: reklamę w Telegazecie, tygodnikach telewizyjnych oraz w sieciach hipermarketów.
- w październiku 2007r. Bank brał udział w VIII Kongresie Gmin Wiejskich w Warszawie oraz w V Samorządowym Forum Kapitału i Finansów w Warszawie;
- Bank uczestniczył w cyklu konferencji pod Patronatem Marszałków Województw organizowanych przez Inicjatywę Samorządową 2007-2011, które odbyły się w Warszawie, Kielcach i Katowicach,
- w grudniu 2007r. Bank zorganizował konferencję prasową: „Firmy małe i duże – strategiczni klienci BOŚ S.A.”;
- w ciągu 2007r. kontynuowano działania promujące wygodne i atrakcyjne dla klientów konto oszczędnościowe EKOPROFIT (citilighy, sieć taksówek) oraz lokatę inwestycyjną z DWS (głównie reklama w internecie);
- oferta dla jednostek samorządu terytorialnego promowana była w specjalistycznych czasopismach (m.in. Gazeta Samorządu i Administracji, Przegląd Komunalny, Gmina, Finanse Komunalne, Forum Samorządowe, Europejski Doradca Samorządowy), w prasie ogólnopolskiej (Rzeczpospolita i Gazeta Prawna) oraz poprzez reklamę wydawniczą (katalog i ulotki ofertowe) i prezentacje podczas seminariów i konferencji, w tym m.in. w trakcie V Samorządowego Forum Kapitału i Finansów, VIII Kongresu Gmin Wiejskich, IV Ogólnopolskiej Konferencji Samorządowej pn. „Jak finansować infrastrukturę miast i gmin”. Oferta produktów skierowanych do samorządów przedstawiona była także w wydawnictwach obcych: Poradniku radnego i sołtysa, Poradniku urzędnika a także publikacji „Finansowanie projektów zasilanych ze środków funduszy unijnych”,

wydanej przez Europejską Akademię Samorządową i wydawnictwo Twigger (praca zbiorowa pod nadzorem merytorycznym Ireny Herbst).

- oferta proekologiczna, skierowana do różnych segmentów i grup klientów promowana była poprzez wydawnictwa własne (ulotki, Raport Ekologiczny), artykuły i wypowiedzi w czasopismach branżowych (m.in. Ekologia, Ochrona Środowiska, Doradca Energetyczny, Instal) i prasie ogólnopolskiej (Gazeta Prawna, Puls Biznesu, Życie Warszawy), reklamę w wydawnictwach obcych (Katalog Małych Domów, Informator Rynkowy Budownictwa Jednorodzinnego i in.), a także poprzez reklamę na kilkunastu branżowych stronach internetowych (m.in. www.eko-net.pl, www.polskaekologia.pl, www.woda-scieki.pl, www.recykling.pl) realizowaną w formie banerów lub tekstów informacyjnych. Istotnym kanałem promocji produktów proekologicznych był udział w licznych konferencjach i seminariach branżowych m.in. cykliczne Konferencje Beneficjentów Funduszu Spójności, Forum „Termomodernizacja 2007”, V Kongres Instalexplo, Konferencja Eko-Euro-Energia, VII Kongres Polskiej Federacji Zarządców Nieruchomości pn. „Zarządzanie Energią”, cykliczne kursy auditingu i doradztwa energetycznego oraz konferencje organizowane w ramach targów POLEKO).

Wyróżnienia otrzymane przez Bank:

- Wiceprezes Zarządu BOŚ S.A., Stanisław Kostrzewski, uhonorowany został w dniu 26 stycznia 2007r. tytułem Mecenasa Polskiej Ekologii w Narodowym Konkursie Ekologicznym "Przyjaźni Środowisku", organizowanym pod honorowym patronatem Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.
- BOŚ S.A. został w dniu 26 marca 2007r laureatem XIV edycji Medalu Europejskiego w kategorii usługi – za Kredyt Wprost dla Twojej Firmy.

Działalność sponsorska i charytatywna w 2007 r.

Zgodnie z przyjętą filozofią Bank podejmował działania, aby być firmą odpowiedzialną społecznie. Oprócz dbałości o zachowanie najwyższych standardów w dziedzinie zarządzania, rozwoju kadr i obsługi klientów, realizował szeroko zakrojoną działalność sponsorską i charytatywną, skierowaną nie tylko do społeczności lokalnej, ale obejmującą cały kraj. Działalność sponsorska i charytatywna Banku była skoncentrowana na wspieraniu różnorodnych inicjatyw społecznych, w tym na rzecz ochrony środowiska, przedsięwzięć kulturalnych i sportowych oraz pomocy osobom najuboższym. Bank sponsorował imprezy i konferencje o tematyce ekologicznej, takie jak m.in. konkurs „Ekologiczna Małopolska”, EKOLAURY, konferencje organizowane przez Fundację „Zielone Płuca Polski”, Spotkania z Naturą i Sztuką „Uroczysko”, „Maraton Recyklingu”, Konkurs o Puchar Recyklingu, akcję „Sprzątanie Świata”, Biebrzańskie Sianokosy, przekazywał odpisy od tzw. ekolokat, tj. od „Lokaty z boćkiem”, „Lokaty z sieweczką” i „Lokaty z czajką” - na rzecz Fundacji „Zielone Płuca Polski” oraz Ogólnopolskiego Towarzystwa Ochrony Ptaków a także współfinansował organizację Światowego Dnia Ochrony Środowiska. Udzielano wsparcia finansowego szkołom i organizacjom prowadzącym Olimpiady Wiedzy Ekologicznej, redakcji „Agro Serwis” organizującej od kilku lat konkurs „Z ekologią na co dzień”, Stowarzyszeniu Dziennikarzy Polskich w konkursie im. S. Myczkowskiego na publikację o tematyce ekologicznej oraz szkolnym kołom ekologicznym. Bank Ochrony Środowiska S.A. ufundował stypendia dla najlepszych studentów z wydziałów ochrony środowiska oraz bankowości z 11 ośrodków akademickich w Polsce. Znaczące miejsce w budżecie zajmowało sponsorowanie przedsięwzięć teatralnych: np. Letnia Scena Teatru przy Pompe (Teatr Słowackiego w Krakowie), spektakl Teatru im. Olgi Siemaszkowej w Rzeszowie i festiwali muzycznych („Hajnowskie Dni Muzyki Cerkiewnej”, Festiwal Muzyki Kameralnej). BOŚ S.A. wspierał finansowo sport, udzielając pomocy klubom: „Start” z Lublina, „Orzeł” z Warszawy, Rybnicki Młodzieżowy Klub Sportowy, Klub Sportowy „Wisła” oraz sponsorując Bieg Żubra, Grand Prix Pucharu Świata w Zapasach. Jednocześnie Bank angażował się w działalność charytatywną na rzecz osób chorych i ubogich, w tym szczególnie dzieci. Udzielano darowizn na zakup aparatury medycznej dla szpitali, cewników Breviac’a, pompy insulinowej, akcji „Zdażyć przed rakiem”. Bank wspierał finansowo wypoczynek wakacyjny dzieci - letni i zimowy, organizację „Dnia Dziecka” oraz zakupy paczek świątecznych dla dzieci: z domów dziecka, z ubogich rodzin i dotkniętych chorobami nowotworowymi. BOŚ S.A. był sponsorem dwóch znaczących koncertów charytatywnych – organizowanych przez Polski Czerwony Krzyż i Fundację „Gotowi Start”. Wsparcie finansowe Banku w postaci zapomóg otrzymały osoby prywatne, które znalazły się w szczególnie trudnej sytuacji życiowej.

6. INFORMACJE PO DNIU BILANSOWYM

W dniu 24 stycznia 2008 r. (raport bieżący Nr 2/2008 z dnia 25 stycznia 2008 r.) na ręce Przewodniczącego Rady Nadzorczej Banku wpłynęło oświadczenie złożone przez Pana Piotra Wiesiołka - Wiceprezesa - Pierwszego Zastępcę Prezesa Zarządu BOŚ S.A. o rezygnacji z pełnienia funkcji Członka Zarządu. Powodem rezygnacji jest propozycja objęcia stanowiska w organach statutowych innego podmiotu prawnego, a rezygnacja złożona została pod warunkiem i ze skutkiem na dzień powołania na stanowisko w tym podmiocie prawnym.

W dniu 7 marca 2008 r. Bank powziął wiadomość (raport bieżący Nr 3/2008 z dnia 7 marca 2008 r.), iż postanowieniem z dnia 6 marca 2008 r., na wniosek Prezesa Narodowego Banku Polskiego, Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej powołał Pana Piotra Wiesiołka na członka Zarządu Narodowego Banku Polskiego i stanowisko Wiceprezesa Narodowego Banku Polskiego - Pierwszego Zastępcy Prezesa NBP.

Zatem z dniem 6 marca 2008 r., zgodnie z uprzednim oświadczeniem, nastąpiło wygaśnięcie mandatu Pana Piotra Wiesiołka jako Wiceprezesa - Pierwszego Zastępcy Prezesa Zarządu BOŚ S.A.

Podpisy członków Zarządu BOŚ S.A.

Jerzy Pietrewicz
imię i nazwisko

Prezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Stanisław Kostrzewski
imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis

Marcin Romanowski
imię i nazwisko

Wiceprezes Zarządu
stanowisko/funkcja

.....
podpis